

AMERIKOS VALST. SEKR. DULLES ir Sovietų Molotovas vaišėse pas Sveicarijos prezidentą Max Petitpierre.

PREL. M. KRUPAVIČIAUS LAISKAS "DARBININKUI"

Mielas DARBININKE, Sveikas sulaukęs vyriško 40 metų savo amžiaus sukakties. Tave pažįstu nuo gimimo dienos. Sekiau ir Tavo žodžius ir veiksmus. Arei ir tada lietuviškas šilaines, kad ir vienu kuineliu, kad ir medine žagrėle. Dirbai savo tautai ir tėviškėlei kuo galėjai ir kaip galėjai. Iš lietuviško kelio niekad neišklaidai ir nepasukai į svetimus šunkelius. Matai mūsų laimėjimus ir pralaimėjimus, linksmas dieneles ir kryžiaus kelius. Mūsų gražias šilaines priešais baidus pavertė sunkiai jarama šlyna. Nenusiminėi. Gražios ateities viltys Tave gailina ir įėgų priduoja. Senasis kuinelis jau nebeapvelka žagružės. Žagružė lūžta vienos vagos neišvairiusi. Nenusiminėi. Vieton kuinelio įsikinkei galiną traktorių. Vieton medinukės — pasiėmėi plieno kieto plūgą. Ir sušaldyta šlyna neįstengia priešintis. Klusniai klojasi vaga po vagos, kaip minkšta šilainė. Pats gi eini džiaugsmo pagautas ir graudžias sugeltos tėvynės nelaimių pagimdytas daineles dainuoji. Tolyje matai laisvos Lietuvos gražiausias vizijas. Tavo sunkiu darbeliu jau daug varnų nuėjai kliūtį po kliūtis nugalėdamas. Įstojai į pirmųjų tą patį darbą dirbančių eiles. Linkiu šios linksmos sukakties proga nepailsti, vilties neprasti ir sėkmingai tęsti savo gražų ir našų darbą ligi galutinio laimėjimo ir užimti pirmąją vietą bei versti vagas taip, kad visų katalikų norai ir pažiūrų sutaptų ir kad Tavo darbas būtų visų katalikų darbas, Tavo mintys — visų katalikų mintys.

Tavo gerbėjas
M. Krupavičius.
1955. XI. 9.

● Vliko posėdis numatomas Amerikoje lapkričio 24. Tačiau Vliko pirmininko pranešimas tuo reikalu dar negautas. O posėdį tik jis ir tegali kviesiti.

● Radaro laivas užsidėgė 125 mylios Atlante nuo New Yorko. Iš 200 įgulos žuvo vienas ir keli sužeisti. Gaisras užgesintas.

Argentinoje vėl naujas prezidentas

Argentinijos prezidentas gen. E. Lonardi, kurį sukilėliai pastatė vietoj Perono, lapkričio 13 atsistatydino. Nauju prezidentu kariuomenė skyrė buv. štabo viršininką gen. Pedro Aramburu. Lonardi atstatydino ta pati kariuomenė. Kaltino, kad jis per griežtai elgėsi su karininkais buv. peronistais.

BRAZILIJOJE SUKILIMAS EIN APO SUKILIMO

Pereitą penktadienį Brazilijos kariuomenė sukilo prieš prezidento pareigas einantį Carlos Luz. Sukilimas veik nesutiko pasipriešinimo. Kariuomenė perdavė valdžią parlamentui, ir senato pirmininkas eina prezidento pareigas. Neaišku betgi, ar paskui bus atiduota valdžia Kubitschekui, kuris neseniai buvo išrinktas prezidentu ir turėtų pareigas perimti sausio 31. Žinia tik, kad jo išrinkimu buvo kariuomenė nepatenkinta. Kubitschekas

● Prezidentas Eisenhoweris laikina savo buveinę įsitaikė Gettysburge netoli nuo savo fermos.

● Cekoslovakijos kom. valdžia protestavo Amerikai prieš Laisvosios Europos balionėlius, kurie "reiškia kišimasi į vidaus reikalus" ir jų sprogimas esąs "pavojingas gyvybei".

● Izraelis paskelbė, kad dabar Jordanija pagrobusi Izraelio ožkų kaime ir piemenis.

● Basme už aly ... Burlingtono, Vt., teisėjas priteisė trim mokiniams, kurie buvo sugauti alyu geriant, kad jie parašytų ir teismui pristatytų po rašinį apie ūlaus gerimo pavojų.

● Mirė Martin Durkin, buvęs darbo sekretorius.

● Svetimšalių legioną įsitaikinti nori ir britai. Panašiai kaip Prancūzija. Jie samprotauja, kad atominiam amžiuje didelių karų nebūsią, bet vietinio pobūdžio karai nebūsią išvengiami.

● Svedai nusprendė ir toliau prasilenkiami vienas su kitu laikyti kairiosios pusės — priešingai nei tai įprasta kituose Europos kraštuose kontinente.

● Ar vyrai serga daugiau? ... Amerikoje 1951 į ligonines buvo pristatyta 95,000 vyrų ir 76,000 moterų.

buvo vienas iš artimesnių bendradarbių buv. prezidento Vargo, kurį prieš metus kariuomenė nuvertė ir kuris dėl to nusišovė. Bendra kryptis — kaip nors eiti prie konstitucinio kelio.

PAPILDYS JUNGTINES TAUTAS

Valst. sekr. Dulles ir Sovietų Molotovas Zenevoje susitarė dėl naujų narių į Jungtines Tautas. Iš komunistinių kraštų įeis Vengrija, Rumunija, Bulgarija, Albanija, iš nekomunistinių — Austrija, Laos, Kambo-dia, Suomija, Jordanija, Portugalija, Italija, Nepal, Lybija, Japonija ir Ispanija.

Planas taikai tarp Izraelio ir arabų

Amerika ir Anglija tariai, kaip užkirsti kelią tolimesniems konfliktams tarp Izraelio ir arabų valstybių. Numatoma: uždrausti pristatinti ginklus arabams; pavartoti ūkinę blokadą prieš tuos kraštus, kurie ards taiką; nutraukti iš dalies, ar visiškai diplomatinis santykius su užpuoliku; sudaryti, jeigu reikės, Amerikos, Anglijos, Prancūzijos tarptautinę policiją taikai palaikyti.

ADENAUERIS DVIEJU TREČDALIŲ NEBETURI

Vokietijos pabėgėlių partija galutinai pasitraukė iš vyriausybės koalicijos. Partija turėjo parlamente 27 atstovus. Jau anksčiau eilė atstovų iš jos pasitraukė, ir dabar parlamente jų liko tik 18. Partijos pasitraukimas turi tos reikšmės, kad kanc. Adenaueris nebeturės parlamente dviejų trečdalių daugumos klausimams, kurie tos daugumos reikalingi. Koalicijoje dabar yra 315; opozicijoje 169, o dviem trečdaliams reikalingi yra 325 balsai.

VIS RENGIANČIS NUSIGINĖTI

Sovietų partijos bosas N. Chruščiovas paskelbė spaudai, kad Sovietai pasigaminą naują lėktuvą bombonešį, kurio veikimo spindulys esąs 3000 mylių. Juo galėsią pasiekti Londoną, šiaurės Afriką, Turkiją.

Ženevos dvasia palaidota ten, kur buvo gimus

Keturių ministerių konferencija Zenevoje baigiama trečiadienį.

Kaip buvo spėjama, konferencija baigiasi šnipštu. Ministeriai pakyla nuo keturkampio stalo nieko nesutarę nei dėl Vokietijos sujungimo, nei dėl nusiginėklavimo, nei dėl kultūrinių santykių sustiprinimo... Didysis burbulas, kuriuo taip buvo džiaugtasi nuo liepos mėnesio, "Ženevos dvasia" susprogo. Bet kad tai pridengtų nuo žmonių akių, keturi ministeriai paleido kelis naujus burbulus, kurie pagražintų padėti, duodami šokių tokių vilčių.

PAGRAŽINTA PADĖTIS

Pavasarij bus nauja ministerių konferencija, ir ten bus toliau svarstomas Vokietijos sujungimo klausimas. O nusiginėklavimas perduodamas toliau svarstyti J. Tautų nusiginėklavimo komisijai...

Kad tai atrodytų gražiau, Anglijos ministeris Macmillanas aiškino, jog tarp ministerių esanti "harmonija"; jie visi sutaria dėl paties tikslo — nusiginėkluoti, bet tik metodai ir keliai tam nusiginėklavimui esą skirtingi. Net ir atsargusis, blaiviai padėti vertinas valstybės sekr. Dulles paleido bendrą posakį, kad pasidalinimas pažiūrom ir nusiginėklavimo klausimus bus "konstruktyvinio" pobūdžio ir jis gal duos naujų idėjų.

Ministeriai konferencijos pa-

MINISTERIAI NESUTARĖ NIE KO, BET GUODŽIA, KAD VĒL TARSIS PAVASARIJ ● PAVERG TIEJI NUSTEBINTI ● SPAUDA TVIRTESNĖ UZ DIPLOMATUS

baigoje lenktyniavo pažadų žodžiais apie nusiginėklavimą. Sovietų Molotovas kalbėjo, kad reikia susitarti nevertoti atominę ginklų. O Vakarų ministeriai kalbėjo dar daugiau —, kad reikia visokiems ginklam įvesti kontrolę ir iš viso uždrausti karą... Tie visi žodžių dūmeliai buvo skirti akim atraukti, nes gi artėja rinkimai Prancūzijoje, kitais metais Amerikoje... ir visuomenė turi tikėti, kad pamažu, bet taidami vis artimesnė.

PADETIS BE KAUKĖS

NYT mini vieno Vakarų diplomato pasakymą apie konferencijos eigą. Esą "mes čia daugiau nebe diplomatai, o pirkliai".

Konferencijos savaitės, anot NYT, rodė laipsnišką vilties praradimą...

Palygindamas vasaros konferenciją su dabartine, Sontags Staatszeitung sako: "Kai gražią vasaros Zenevą buvo galima vertinti kaip aprauktą šviesiais debesėliais, tai dabar lapkriptyje tenka vertinti kaip viso horizonto apsiniaukimą".

NYHT apžvalgininkas Drummondas rašo: "Ženevos dvasia alaidota ten, kur ji prieš keturis mėnesius buvo gimusi".

NYT, primindamas, kad kita ministerių konferencija bus pavasarij, klausia:

"Ženevos akligatvio akivaizdoje ar ateities mėnesiai bus palankūs Sovietam, ar trim Vakarų didiesiems?"

Atsakymą į tą klausimą netiesiogiai duoda tas pats laikraštis kitame vedamajame. Jis sako, kad tolimesnių įvykių raidą reikia "stebėti" su "begaline kantrybe" ir su kuo ma-

žiausiu pasidavimu "jausmą".

Ivykius "stebėti", vadinasi, laikytis to paties metodo, kaip po pereitų metų rudens konferencijos Zenevoje... Tarp anos konferencijos ir šių metų liepos konferencijos, kurioje susitiko keturių vyriausybų viršininkų, vakaram "bestebinti" ir Sovietų rankas įkrito žymi Indokinos dalis. Tarp liepos konferencijos, kurioje gimė "Ženevos dvasia," ir dabar be-

PAVERGTIEJI DEL ZENEVOS

Iš tų, kurie atstovauja laisvajame pasauly pavergtiesiems kraštams, tenka patirti nusistebėjimą Zenevoje pasireiškusia Vakarų dvielype politika: iš vie-

žiausiu pasidavimu "jausmą".

NYT, primindamas, kad kita ministerių konferencija bus pavasarij, klausia:

"Ženevos akligatvio akivaizdoje ar ateities mėnesiai bus palankūs Sovietam, ar trim Vakarų didiesiems?"

Atsakymą į tą klausimą netiesiogiai duoda tas pats laikraštis kitame vedamajame. Jis sako, kad tolimesnių įvykių raidą reikia "stebėti" su "begaline kantrybe" ir su kuo ma-

žiausiu pasidavimu "jausmą".

Ivykius "stebėti", vadinasi, laikytis to paties metodo, kaip po pereitų metų rudens konferencijos Zenevoje... Tarp anos konferencijos ir šių metų liepos konferencijos, kurioje susitiko keturių vyriausybų viršininkų, vakaram "bestebinti" ir Sovietų rankas įkrito žymi Indokinos dalis. Tarp liepos konferencijos, kurioje gimė "Ženevos dvasia," ir dabar be-

KUR MASKVA KALS KYLJ IKI PAVASARIO

Ivykius "stebėti", vadinasi, laikytis to paties metodo, kaip po pereitų metų rudens konferencijos Zenevoje... Tarp anos konferencijos ir šių metų liepos konferencijos, kurioje susitiko keturių vyriausybų viršininkų, vakaram "bestebinti" ir Sovietų rankas įkrito žymi Indokinos dalis. Tarp liepos konferencijos, kurioje gimė "Ženevos dvasia," ir dabar be-

reitas karas parodė, kad Irako žinomasis "arabų legionas" 15,000 vyrų, paruostas britų, laukė sau ramiausiai, tuo metu, kada Egipto kariuomenė kovavo. Dabar juo daugiau abejonių, ar Irakas dėtusi į karą, atsižvelgdamas pavojaus iš Sovietų pusės.

Tuo tarpu Izraelio kariuomenė yra paruošta, viningai valdoma, turi aviaciją, tankus, ryšio tarnybą, turi net smulkiają karo pramonę.

Dėl to manoma, kad esamoje padėtyje Izraelis karą galėtų laimėti.

Tad Izraelyje nebuvo slepiama ir preventyvinio karo mintis.

★ Prieš preventyvinio karo idėją piestu stėjo ir Anglija ir Amerika. Anglija dėl to, kad ji yra aiškiai atsistojusi arabų pusėje. Ji žino, kad arabų yra

IZRAELIO KARIAI vedą egiptiečius belaisvius, kuriem užmauktos ant akių kepurės.

KATRAS STIPRESNIS: DOVYDAS AR GALIJOTAS?

"Pagal neutralius ekspertus Izraelis greičiausiai karą laimėtų, jeigu karas kiltų artimiausiais metais. Bet jeigu karas būtų nudelstas pakankamai ilgai ir arabai apsiginkluotų Sovietų pristatomais ginklais, tai kovoje už savo išsilikymą Izraelis gali pralaimėti". (USN-awR).

Kokios gi yra tos dabartinės pajėgos vienoje ir antroje pusėje?

Arabų valstybės priskaitoma gyventojų 40 mil., Izraelio 2 mil. Tai maždaug Dovydas ir Galijotas. Didžiausia arabų pajėga yra Egiptas — 20 mil. gyventojų su 80,000 kariuomenės.

Pietų Arabija, Egiptas, Irakas, Sirija, Jordanija, Lebanonas, Libija, Yemen — tos aštuonios valstybės bendrai kariuomenės turi apie 140,000, kuri galėtų būti tuojau leista į

reitas karas parodė, kad Irako žinomasis "arabų legionas" 15,000 vyrų, paruostas britų, laukė sau ramiausiai, tuo metu, kada Egipto kariuomenė kovavo. Dabar juo daugiau abejonių, ar Irakas dėtusi į karą, atsižvelgdamas pavojaus iš Sovietų pusės.

Tuo tarpu Izraelio kariuomenė yra paruošta, viningai valdoma, turi aviaciją, tankus, ryšio tarnybą, turi net smulkiają karo pramonę.

Dėl to manoma, kad esamoje padėtyje Izraelis karą galėtų laimėti.

Tad Izraelyje nebuvo slepiama ir preventyvinio karo mintis.

★ Prieš preventyvinio karo idėją piestu stėjo ir Anglija ir Amerika. Anglija dėl to, kad ji yra aiškiai atsistojusi arabų pusėje. Ji žino, kad arabų yra

nos pusės palaiko laisvės sąjūdžius, o iš kitos pusės nuolaidą po nuolaidos daro Maskvai pavergtųjų sąskaita. Paskutinis tokių nuolaidų ženklas — tai Dulles susitarimas su Molotovu priimti i Jungtines Tautas Bulgarijos, Vengrijos, Rumunijos, Albanijos komunistinių vyriausybų atstovus.

Pastebima, kad Amerikos didžioji spauda dėl Ženevos dvejų daug griežčiau principų pusėje negu Amerikos diplomatija.

PAVOJUS AR BIZNIS?

Iš Meksikos miesto siuloma gyventojams išsikelti nes miestą esąs pastatytas ant buvusio ežero dugno ir tas dugnas nuolat pamažu įdumba. Per šį šimtmetį esąs išmukęs 50 pėdų. Tačiau siūlymas daros įartinas, nes jis atėjo iš statybos specialistų ir bendrovių.

Sibaigiančios konferencijos Sovietai davė naują smūgį — į vidurinius rytus, savo ekspansiją plėsdami srityje tarp arabų ir Izraelio.

Laiko tarpe tarp dabartinės ir naujos pavasarinės konferencijos reiktų laukti Sovietų naujo ekspansijos žygio. Jo kryptį nurodė Molotovo kalba: turi būti skaitomasi su faktu, kad Europoje yra dvi Vokietijos. Kadangi Vakarų ministeriai nei vakarų Vokietija rytų Vokietijos nepripažįsta, tai

Sovietai ir stengsis vesti prie to, kad rytinė Vokietija būtų pripažinta.

Jeif to nepadarys trys didieji, tai Maskva veiks jai įprastu būdu, kad pripažinimas eitu "iš vidaus" — kad pačioje Vokietijoje augtu balsai už bendradarbiavimą tarp vakarų ir rytų Vokietijos vyriausybių. Ta linkme jau kai kurių laimėjimų ir pasiekta. Jau socialdemokratai, ypačiai jų užsienių politikos šefas Wehner, buvęs komunistas, agituoja už tai, kad vakarų Vokietija sumegstų tiesioginius ryšius su komunistine Vokietija.

Jeif Sovietai veiks, o Vakarai stebės, tai atsakymas aiškus, keno maudai kalbės pavasarinė konferencija.

daugiau ir kad arabų žemėje yra tie žemės turtais, kuriais naudojasi Anglijos pramonė.

Amerika Trumano laikais aiškiai buvo atsistojusi Izraelio pusėje. Dabar Amerika nori laikyti labiau pusiausvyrą tarp vienos ir kitos pusės. Ji nenori nustūmti i Sovietu glėbi anų 40 milijonu arabu, bet ji negali aukoti ir Izraelio, kuris turi daug simpatijos ir paramos tarp Amerikos galingu sluoksnis. Tad Amerika visa daro, kad karas būtų išvengtas. Gal būtų faktiškai bus leista Izraeliui ir ginklų Amerikoje pirktis, nors oficialiai tai demontuojama.

Bet arabų-Izraelio likimas jau nustoją buvęs jų vidaus reikalas. Čia išimaisė ne tik Anglija, kuri nori ūkiškai naudotis, ne tik Amerika, kuri nori būti taikos apaštalu, bet ir Sovietai, kurie nori būti karo kurstytoju, ieškodami sau politinės naudos.

KELIONE PAS ANTIKRISTĄ (7)

Išpažink Kristų, ir tave priimsim

(Pagal profesoriaus Antano Maceinos knygą "Niekšybės paslaptis", kurioje jis aiškina Vladimiro Solovjovo "Pasakojimą apie Antikristą").

GUNDANCIOS DOVANOS

Pasaulio imperatorius gerai pažįsta žmones ir moka prie jų prieiti. Norėdamas patikėti ortodoksam — pravoslavams, jis pasiūlė ir jiems brangiausią dovaną — išteigusias jiems archeologijos muzėjus; jame surinksiąs ikonas, maldas ir giesmes, surašysiąs visas apeigas ir jų simbolius, kokie tik buvo nuo amžių krikščionybėje vartojami. Jais galėsia tikintieji grožėtis kaip didžiais meno kūriniais ir atgavinti savo atsiminimuose krikščionybės praeities didybę.

Protestantam pažadėjo kita dovaną — išteigusias tarptautinį institutą šv. Raštui tirti. Žinoma, kad protestantai šv. Raštą labiausiai vertina kaip vieningą tikėjimo šaltinį. Tad pažadėjo surinkti institute šv. Rašto nuorašus, juos mokslininkams išleisti, nušviesti gyvenimą, kuris atsispindi šv. Rašte... Tokių sąlygų protestantai nebuvo turėję.

PUSĖ JOM SUSIGUNDĖ

Protestantai kaip ir pravoslaviai buvo dėkingi imperatoriui už dovanas. "Pusė ortodokso dvasininkų, vienuolių ir pasauliečių" nuėjo pas imperatorių. Nepajudėjo tik profesorius Ernst Pauli. Jis pakėlė galvą, tik pasakui netvirtu žingsniu, lydimas su juo likusių tikėjimo bendrų praėjo pro ištuštėjusius suolus ir sustojo ten, kur buvo susirinkę likusieji apie Petrą II ir "starec" Joną.

Panašiai "daugiau kaip pusė" mokytojų teologų protestantų nuėjo pas imperatorių. Nepajudėjo tik profesorius Ernst Pauli. Jis pakėlė galvą, tik pasakui netvirtu žingsniu, lydimas su juo likusių tikėjimo bendrų praėjo pro ištuštėjusius suolus ir sustojo ten, kur buvo susirinkę likusieji apie Petrą II ir "starec" Joną.

BET ŠIE SUPRATO KLASTĄ
Suprato, kad imperatoriaus savo dovanom norėjo tyliai iškreipti krikščionybės prasmę.

Jis norėjo krikščionybę uždaryti tik praeityje, muzėjuose, galerijose...

Bet tokios krikščionybės Kristus būtų "miręs Kristus". Muzėjuose tegyvas Jo prisiminimas, bet ne pats gyvasis Kristus, kuris tebeveikia gyvenančio žmogaus dvasią.

Ir dovana, skirta protestantams, turėjo skatinti domėjimąsi šv. Rašto moksliniu tyrinėjimu, lyginti vieną leidinį su kito, tyrinėti jame vaizduojama gyvenimą ir žmones. Ir tik tokia imperatoriaus dovana norėjo nukreipti akis į šv. Rašto raidą, bet ne į dvasią. Šv. Raštas jo dėka bus pagerbtas spin-toje sykiu su Hammurabi kodeksu, su Egipto papirusais, su senoviniais pergamentais. Šv. Raštas bus branginamas kaip padaras ir vaizdas vienos iš kultūrų, kurios ateina ir praeina... Imperatoriaus dovana turi vesti prie to, kad pats Kristus teliktų istoriniu asmeniu, po kurio turi ateiti kitas...

DIEVIŠKOJI AR ŽEMIŠKOJI ISTAIGA?

"Visos trys pasaulio imperatoriaus dovanos — sako aiškintojas Maceina — iš tikrųjų yra ne kas kita kaip griežtas krikščionybės klajojimas: atėmimas iš jos atgamtinio charakterio... Antikristas pripažįsta, kad krikščionybės tikėjimas yra svarbi žemiškoji jėga. Šita jėga jis skelbia brangių dalykų krikščionybei, o pačią brangiausią — patį Kristų — paneigia".

"Tiesa. Bažnyčiai reikalinga tam tikra žemiškoji atrama, kad įvykdytų savo atgamtinį pašaukimą... Bet iš esmės Bažnyčia nėra iš šio pasaulio... Ir dėl to jokia žemiška dovana negali jos praturtinti.

Tik šv. Dvasia praturtina Bažnyčią, giliau atskleidama dieviškąjį Apreiškima, pašaukdama daugiau asmenų į Kristaus vynuogyną ir pažadindama naujų prasmingų kulto formų".

Su pasaulio valdovu, su Antikristu, iškreipia krikščionybę tie, kurie žiūri į Bažnyčią, kaip į kiekvieną kitą žemės bendruomenę.

Iškreipia tie, kurie tenori krikščionybėje tik grožėtis jos sukurtais meno ir kulto turtais, nes tai tik dalis krikščionybės.

Iškreipia tie, kurie Bažnyčios mokslo pagrinduose temato vieną šv. Raštą, nes tai taip pat tik dalis krikščionybės mokslinio šaltinių.

Gyvojoj bažnyčioj reikiams

nuolat budinti ir kurianti Kristaus atsiųstoji šv. Dvasia.

DĖL TO JUOS REIKIA NUZUDYTI

"Starec" Jonas, pakilęs "kaip šviesi žvakė" prabilo: "Didysis valdove,

brangiausia mums yra krikščionybėje pats Kristus — Jis pats ir visa, kad iš Jo eina... Išpažink dabar prieš mus Jėzų Kristų Dievo Sūnų, išikūnijusį, prisikėlusį ir vėl ateisiantį — išpažink Jį, ir mes tave priimsime kuoinom meilės širdim kaip tikrą Jo garbingo sugrįžimo pirmataktą".

(Bus daugiau)

BRITANIJA PRIPAŽIŪSTA KLAIPĖDĄ VOKIETIJAI?

SPAUDA

N. Lietuva lapkričio 2 skelbia, kaip vokiečiai Guenter Kunstmann, kuris yra vedęs klapėdiete, kreipėsi į Britanijos aukštąjį komisarą dėl Britanijos nusistatymo Klaipėdos 1939 metų aneksijos klausimu. Jis gavęs atsakymą, kurio vertimą čia pakartojame:

"Didžiai gerbiamas p. Kunstmann.

1. Britų Augštajam Komisa-

Afrikos katalikai už mokymo laisvę

Pietų Afrikos vyriausybė, kurios pirmininku yra Johannes J. Strijdom, olandiškos kilmės, priėmė ištatymą, kuris vyriausybei leidžia suvalstybinti privatinę mokyklą. Ištatymas išleistas tam, kad valstybė galėtų kontroliuoti, kiek privatinėse mokyklose mokosi negrų; norima jiems suvaržyti mokymosi laisvę ir taip pat įvesti gimimų kontrolę, kad negrų nedaugėtų.

Prieš tas vyriausybės priemones katalikai griežtai pasisakė. Jie pasiryžę išlaikyti ir savo mokyklą, kuriom vyriausybė atima paramą. Tuo tarpu atima 25 proc., bet iki 1957 m. ištatymu numatyta atimti visą paramą. Katalikų vyskupam paskelbus vajų, surinkta 2 milijonai dolerių (vyriausybė atėmė 1,4 mili. paramą). Kun. P. A. Riffel, kuris veda vajų, pareiškė, kad aukos rodo, jog tėvai nori mokymo ir sąžinės laisvės. Tuo tarpu anglikonai savo mokyklą uždarė, o danų reformatai jas pavedė vyriausybės nužiūrai. Atsiliek tik vieni katalikai bet jų laukia nauja kova su vyriausybe, kuri gali imtis dar ir kitų priemonių privatinėm mokyklom likviduoti.

• Prez. D. Eisenhoweris siūlė Zenevoje rusam, kad jie su-tiktų mainytis fotografijom iš oro. Rusijai nufotografuoti pasirodo reikėtų 34 lėktuvų ir dirbti ištisus metus. Taip apskaičiavo orinio fotografavimo specialistas Fairchild.

The Finest! All Occasions! Air - Conditioned KNEER'S BALLROOM - HOFBRAU 32-10 Broadway, Astoria (1 block from B'way "El" Station) CATERING

Weddings Our Specialty!
● 2 Spacious Dining Rooms!
● Catering to 750
● Special Wedding Packages from only 5.50 per person
● Special Rates for Communion Breakfast!
For Information—Come in or Call RA 8-9607

ROBERT TOTIL, laimingos motinos ir žmonos glėbyje (Pittsburgh, Pa.), kad JAV Aukščiausiasis Teismas rado jį nekaltą —

LIETUVIŲ EMIGRACIJA Į UZJURĮ

VLADAS MINGELA

Kada lietuviai ėmė keltis į svetimus kraštus, tikrų žinių nėra, nes niekas jų nerinko ir ilgai jokios statistikos nevedė. Dėl to tenka pasikliauti vienu tuo, ką nustato istorikai iš įvairių šaltinių, paskui skelbia jau laikraščiai.

-o-

Istorikas dr. A. Šapoka savo "Lietuvos istorijoje" sumini, kad lietuviai į kitus kraštus pradėję emigruoti jau XVI ir XVII amž. Po Lietuvos ir Lenkijos padalinimo (1795) — tam liūdnam faktui šiemet sueina 160 metų — lietuvių emigracija iš savo krašto ima sparčiai didėti. Pradžioje savo kraštą apleidavo daugiau turtingieji, kurie ieškodavo sver-tur prieglobsties, pasiekdavo jie Vakarų Europą ir net užjūrius. Tačiau tie atskiri emigrantai greitai išnykdavo, susiliedami su svetimaisiais. Vis dėlto lietuviškos pavidės už-tinkamos New Yorko, Chicago, Philadelphia ir kitų miestų archyvuose. Jų yra net anksčiau, negu Lietuvą ir Lenkiją užklupo padalinimai (pirmasis 1772 m.). Tos pavardės surištos su dokumentais, kurie Amerikoje kalba apie miestų, kelių ir geležinkelų statybas. Kai kurie griebėsi švietimo darbo, buvo mokytojai ir net politikai. Yra beveik tikra, jog lietuviškos kojos siekė Amerikos krantus, kai tas kraštas dar tebebuvo Didžiosios Britanijos kolonija.

pergerai žinomas. Buvo ir daugiau lietuvių — bajorų karių, kurie aktyviai dalyvavo JAV nepriklausomybės kovose. Pasirašius su anglais taikos sutartį (1783), Tadas Kosciuszka išvyko Europon ir kovojo su rusais dėl Lietuvos ir Lenkijos išlaisvinimo. Buvo patekęs rusam nelaisvėn, bet po dvejų metų caro Povilo paleistas. Tadas Kasčiūka gimė Lietuvoje 1746, mirė 1817 m. Jis buvo Jurgio Vašingtono, pirmojo JAV prezidento draugas. Savo laiškuose, kurių yra ir Amerikoje, T. Kosciuszka pasisako esąs lietuvis.

Valstiečių emigracija

Gyvenė Lietuvos valstiečių emigracija prasidėjo panaikinus baudžiavą (1861), o ypač netrukus po to (1867 ir 1868) užėjus nederliaus metams. Bada vienus nuviję į Rusiją, Vokietiją, Angliją, o kiti pasiekė ir Ameriką, jei sukrupstė kiek pinigų, nes Amerikos valdininkam reikėjo parodyti grynais bent 30—50 dolerių. Kai kurie atsідūrė ir Pietų Amerikoje.

Apie lietuvius imigrantus į Ameriką yra rašęs "The American Journal of Sociology" (1936, vol. XLI, Nr. 4, autorius Joseph Slabey Rock). Čia nurodoma, kad pirmas imigrantas į Šiaurės Ameriką buvęs klierikas Petras Sotelis, išlipęs šios žemės krantą 1850 m.

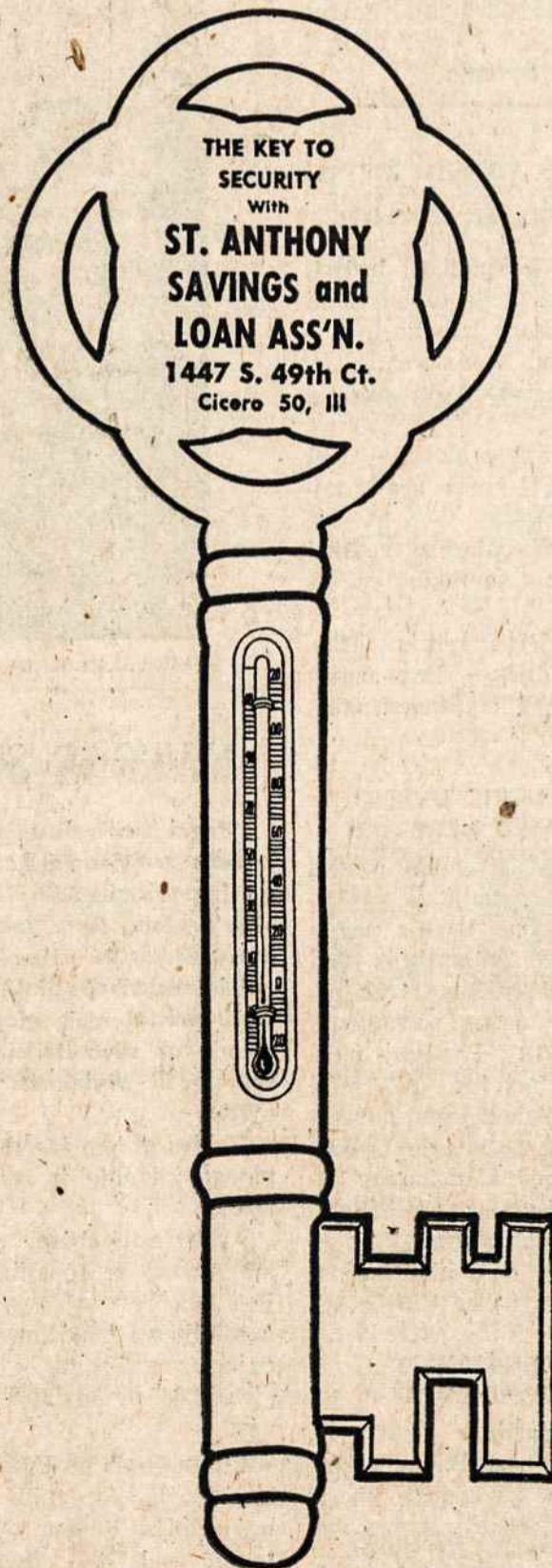
Daug lietuvių iš Lietuvos bėgo po nepavykusio 1863 metais sukilimo prieš rusus. Apie tą laiką į Amerikos krantą išlipdavo ištisos grupės lietuvių.

Gen. Tadas Kosciuszka

Yra žinoma, kad Amerikos 13 valstybių paskelbus nepriklausomybę (1776), tose kovo-se už šio krašto laisvę yra kovęsi ir lietuviai, Vienas iš jų, Tadas Kosciuszka, istorinės Lietuvos sūnus, Amerikoje net

(Bus daugiau)

VELTUI
"The key to good fortune"

GRAND OPENING

Kviečiame visus be išimties atsilankyti ir apžiūrėti naujai atremontuotas patalpas, pradėdam lapkričio 1 d. ir baigiant lapkričio 30 d. Kiekvienas atsilankęs bus pavašintas kava ir pyragaičiais ir veltui gaus 1956 metų kalendorių.

VELTUI DOVANĖLĖS TAUPYTOJAM,

... kurie padės į savo sąskaitą \$50.00 ir daugiau, arba atidarys naują sąskaitą minėta suma, veltui gaus gražų, menišką termometrą.

... atidare naują "1956 Christmas Club" — Kalėdų sąskaitą, gaus dėžę kalėdinų atviručių!

KVIEČIAME IR LAUKIAME VISŲ, DURYS SVETINGAI ATIDARYTOS

ST. ANTHONY SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1447 SO. 49TH COURT, CICERO 50, ILL.

Telefona: TOWNhall 3-8131 ir 8132

JUOZAS GRUBAUSKAS, Vedėjas

Raštinės valandos

Kasdien nuo 9 ryto iki 5 vakaro; pirmadieniais iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais iki 1 val. po pietų.

Lietuvos Kariuomenės Šventės Minėjimas

rengiamas L. S. Ramovės New Yorko Skyriaus

lapkričio 27 dieną, sekmadienį

11 val. pamallos Apreiškimo bažnyčioje; pritaikyta pamokslą pasakys kan. J. Meška skakas.

4 val. p. p. Apreiškimo parapijos salėje prasidės minėjimo programa:

Plk. inž. J. VEBRA tars įžanginį žodį;

Skautų vyčių oktetas, pianistė p-lė A. Kepalaitė ir Maironio mokyklos tautinių šokių grupė išpildys meninę dalį

Sokiams gros J. Vedegio linksmas orkestras. Bufėtas. Įeinant renkamos aukos: \$1.50 asmeniui, studentams \$1.00 Minėjimo pelnas skiriamas karo invalidų šalpai.

DARBININKAS

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

By

FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES	PRENUMERATOS KAINA
Domestic yearly	\$6.00
Brooklyn, N. Y.	\$6.50
Half year	\$3.50
Foreign	\$6.50
Amerikijoje metams	\$6.00
Brooklyn, N. Y.	\$6.50
Pusel metų	\$3.50
Užsienyje	\$6.50

Laikraštį tvarko Redakcinė Komisija. Vyr. red. S. Sužedėlis. Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražinami tikėtai autoriams prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Jau nebedangsto savo žiaurybės

Paskutinėm dienom visų akys buvo įbestos į Ženevos konferenciją, iš kurios laukta ir nesulaukta Vokietijos sujungimo. Tuo tarpu tasai "sujungimas" įvyko ne Ženevoje, o Friedlande, pačioje vakarų Vokietijoje, kur suplaukė tūkstančiai paleistųjų vokiečių belaisvių. Vokiečių laikraščiai deda plačius aprašymus ir graudulio prisunksius nuotraukas, kaip po ilgų metų lūkesčio ir nevilties susitinka motina savo sūnų, žmona vyrą, sesuo brolių, vaikai tėvą. Apie kai kuriuos nebūvo jokios žinios, kai karas sustojo; apie kai kuriuos ir nėra jokios žinios. Veltui sąsotos akys ieškojo minioje pažįstamo veido. Jis nepasirodė. Vienu džiangusmas maišėsi su kitų liūdesiu, vienu palengvėjimas kitiem širdį užgulė dar sunkesniu skausmo akmeniu.

Bet kas čia yra skaudžiausia ir ko nenori pastebėti žmonių akys, nukreiptos į Ženevą. — Tai vėlus belaisvių gražinimas, jų išnaudojimas, jų kankinimas. Ir tai darė tie, kurie jau dešimtį metų stengiasi pasaulį įtikinti, kad yra taikūs, geri, nekalti. Tuo tarpu jie yra pasauliniai kriminalistai, iš kurių vis dar lūkuriojama kažko gero. Ar nelaikas būtų pagaliau pamatyti tiesą?

★

Tiesa, vienas kitas balsas pasigirsta, kad vokiečiam taip ir reikėjo, nes praėjusiame kare jie daug skriaudę žmonėms pridarė. Deja, kerštu deganti širdis niekada nėra teisi, o juo labiau, kai norima bolševikų žiaurumą pateisinti ir jiems patikėti, kad jie taip ilgai buvo sulaukę karo nusikaltėlius. Jei tokių ir buvo, tai bolševikai pasirūpino tuoju visus išskirti. Visi kiti buvo sulaukti neteismingai, nusikalstant tarptautiniams įstatymams, nepaisant jokio žmoniškumo, kaip jo nepaisoma masėmis žmones tremiant vergų darbams. Vokiečių belaisviai dirbo kartu su ištremtaisiais iš Pabaltijo ir kitų kraštų. Ar tie mūsų tautos žmonės taip pat karo nusikaltėliai, kad jie buvo drauge laikomi ir tebekankinami toliau, vokiečių belaisvių jau paleidus? Ką jį tai atsakyti Molotovas Ženevoje?

★

Iš tikrųjų nėra prasmės tokį klausimą statyti žmonėms, kurie seniai yra nebe žmonės. Bolševikai ilgai stengėsi pridengti savo žveršumą, beveik nieko iš vergijos kančių neišleisdami. Dabar tūkstančiai gražinti ne tik vokiečių, bet ir lenkų ir kitų. Kaip tai suprasti? Viena, Maskva nori sudaryti įspūdį, kad ji tikrai "žmoniška". Antra, kam dangstyti neuzdangstoma žiauryste, jeigu dėl to laisvasis pasaulis vis tiek pirmo nepakrutins ir sės dar drauge už apskrito ar keturkampio stalo.

Tai, yra tiesa, kad žmonių akys kartais senori matyti to, ką jos turėtų gerai pastebėti.

Baisusis kerštas

N. V. GOGOLIS

10 Rieda kruvinas vežimas, O jame kazokas guli, Sušaudytas, sukaptas, Dešinėje ietį laikio. Nuo tos ieties kraujas teka; Tekta kraujas upele, Prie upelės jovarai, Jovaruose varnai krankia. O kazoko motė rauda. Neverk, mote, neraudoki, Juk sūnelis tavo vedė. Gavdo žmoną panaitėlę, Juodos žemės stuomenėlių, Be durelių, be langelių. Tai ir mano dainai galas. Šoko vėžys ir žuvelė... O kas manęs nedaboją, tegu eina skradžiais. Taip susipynė jai visos dainos. Jau diena, jau dvi gyvena ji savo perkioje ir nė girdėti nenori apie Kijevo, ir nesimeldžia, ir bėga nuo žmonių, ir nuo ryto ligi vėlaus vakaro klaidžioja po tamsius ažuolynus. Aštrios šakos drasko jos baltaįjį veidą ir pečius; vėjas ke-

dena jos palaidas kasas; rudenis lapai čižna po jos kojomis — jį nieka ji nežūri. Tuo metu, kai gėsta vakariniai gaisai, o žvaigždės dar nepasirodė, menulis dar nespindi, baisu vaikščioti po mišką; medžiuose karstosi nekrikštyti vaikai ir tveriasi už šakų, rauda, kvatoja, kaip kamuoliai rieda keliais ir per plačiąsias dilgėles; iš Dniepro bangų yromis išbėga savo sielas pražudžiusios mergaitės; plaukai banguodami krinta nuo žalios galvos ant pečių; vanduo, garsiai čiurlendamas, srovėmis teka nuo ilgų plaukų ant žemės, ir mergaitės švyti pro vandenį, tartum pro stiklinius marškinius; lūpos keistai šypsosi, skruostai kaisa, akys vilioja širdį... ji sudėgtų iš meilės, ji mirtinai užbučiuotų... Bėk iš čia, krikštytas žmogau! Jos lūpos — leidas, patalas — šaltas vanduo; jį užkutens tave ir nutemps jį vandenį. Katerina į nieką nežūri, nebijo beprotė undiniu,

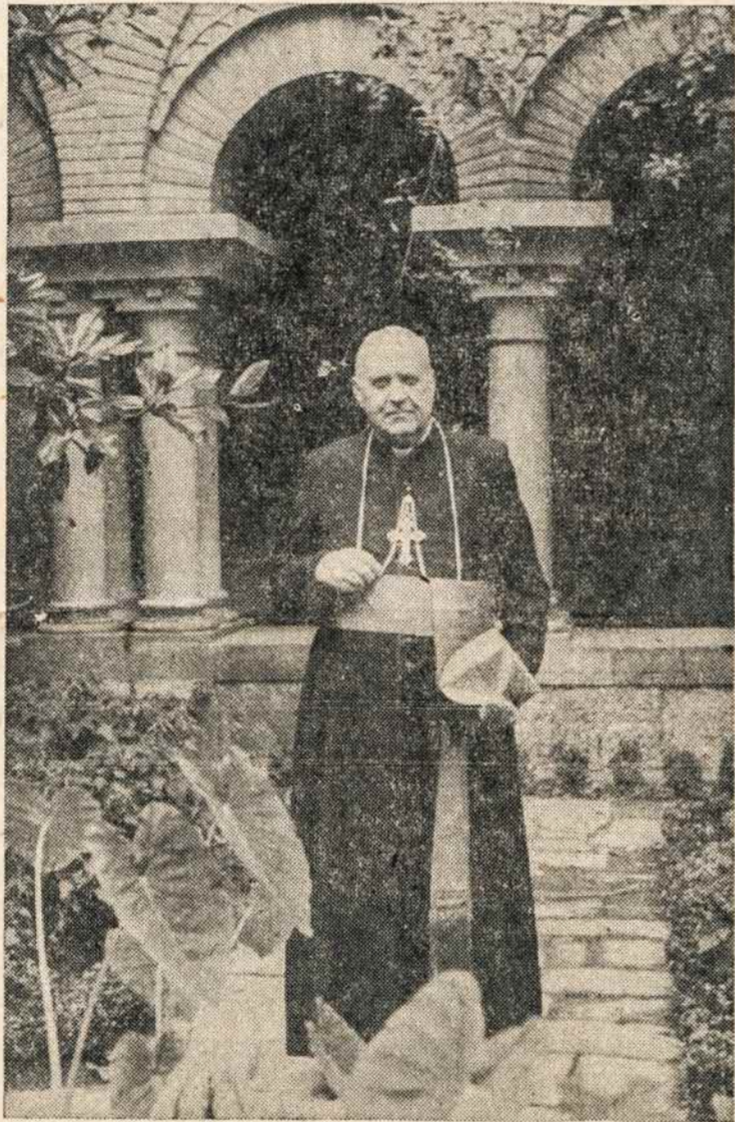
Mes keliamo akis į Viešpatį

"Lapkričio 18 yra mūsų tautos šventė. Tą dieną viso pasaulio latviai telksis po savo vėliava, raudonai—baltai—raudona, ir rinksis į maldos namus melsti Visagalį laisvės savo gimtajam kraštui ir savo valstybei".

Tais žodžiais vysk. Jazeps Rancans, buvęs Nepriklausomos Latvijos seimo vicepirmininkas, dabar gyvenęs tremtyje, Grand Rapids, Mich., kreipėsi į savo tautą už geležinės sienos ryšium su Nepriklausomybės šventės minėjimu. Lapkričio 18 latviams yra tokia pat brangi diena, kaip mums Vasario 16. Vysk. J. Rancans toliau kalbėjo:

"Ši šventė ir šiandien mums dar tenka minėti svetūr, nes mūsų tremties kelias dar nesišbaigė, o tarptautinė padėtis nerodo, kad mūsų kėnciančiąjai tautai tuojau patektų laisvės saulė. Bet mes dėl to neprivaleme nusiminti: mums reikia toliau kantriai eiti kentėjimų keliu, pasitikėti Visagaliu Dievu, kaip tai yra darę mūsų sentėviai, kurie visuose bandymuose ir sunkiuose kėlė akis į dangų guosdamiesi:

"Aš keliu savo akis į tuos

J. E. VYSK. JAZEPS RANCANS, Rygos arkidievykupijos augstiausias, buvęs Nepriklausomos Latvijos seimo vicepirmininkas, dabar gyvena Grand Rapids, Mich.

LATVIŲ ŠVENTĖS DIENAI

kalnus, iš kurių man ateina pagalba. Man ateina pagalba iš Viešpaties, kuris sukūrė dangų ir žemę" (Ps. 120 1—2). Zvelgdami į savo praeitį mes regime, kad mūsų gimtosios šalies didieji kaimynai yra didžiai skriaudę latvių tautą, daug neteisybės ir žalos jai pridarė, bet iš visų mūsų istorijoje lapų ir dokumentų trykšta mūsų prosenelių narsumas, atsparumas ir ištvermė net žiaurių karų ir didžiųjų bandymų metu.

Argi mažai mūsų tauta prisikentėjo XVI amžiuje Jono Ziauriojo laikais, kada tūkstančiai mūsų žmonių buvo išžudyta arba išvežta vergijon į tolimąją Rusiją? Jie žuvo ten mūsų tautai visiem laikam! O ką galėtumė pasakyti apie Petro Didžiojo, to caro Siautėjo laikus XVIII amžiuje, kai mūsų krašto gyventojai buvo irgi be atodairos žudomi, mariami badu, išvežami į laukinę Rusiją? Mūsų gimtoji žemė buvo norima padaryti tuščia dykynoje. Anose sunkaus vargo dienose gimė ir ši graudi mūsų liaudies daina: "Kas gi ten

dainuoja be saulytės vakare? Tai mūs našlaičiai žiaurių ponų prispausti! Jie ugnele kūrena, džiovinu sruojas sąsarus šilta liepsne! Kramsnoja jie pelū duonele, šaltinėlyje mirkydami!"

Arba ką galėtume pasauliui pasakyti apie XX amžiaus Juozapą Baisųjį, jo šurpius darbus? Jis yra pagarsėjęs savo kietasirdiškumu, savo kankinimų kamerom, jis visus savo pirmatakus žiauriuolius yra pralenkęs nekaltų žmonių žudynėm.

Jisai savo melu ir vylumi yra išplėšęs latvių tautai laisvę ir nepriklausomybę, o nekaltus žmones išgines į prievartos darbus, kalėjimus, badą ir mirtį.

Tuos pačius baisius darbus tęsia tokie pat vylingi Juozapo Baisiojo įpėdiniai.

Mūsų didžioji tremtinių šeima plačiam laisvajam pasaulyje liudija kokią yra padaryta latvių tautai neteisėybė ir didelė skriauda o visa mūsų tauta stipriai dvasia kietai laikosi jai išplėštų teisių ir jas gina. Iš tos latvių tvirtos dvasios neatleidžiai ginti savo teises atspindi nuostabus jos stammantrumas ir pavyzdinga ištvermė. Ji remiasi pasitikėjimu Dievu.

Ir toliau mes būsime ištikimi savajai Latvijos vėliavai! Paliksime nuošalyje savo nesutarimus, tarpusavio nuomonių skirtis ir smulkios gincus, o būsime vieningi darniamė Tėvu žemės laisvinimo darbe! Teisingiems mūsų darbams Dievas suteiks savo palaima. Ir mūsų tautai vėl išauš skaidrios laisvės dienos!"

★

Kodėl mus yra užgulusi tamsi naktis ir vergija bei neteisėybė pasaulyje siutėja, skausdama ne vien latvių tautą, bet ir broliškas jos kaimynes — Lietuvą bei Estiją, o taip pat ir kitas tautas, paaiškina

Latvijos vyskupai tremtyje savo ganytojiškame laiške

išleistame irgi Latvijos Nepriklausomybės paskelbimo šventės proga. Tą laišką yra pasirašė; Liepojos vysk. Antoniūs Urbšs, vysk. Jazeps Rancans ir vysk. Boleslavs Sloskans.

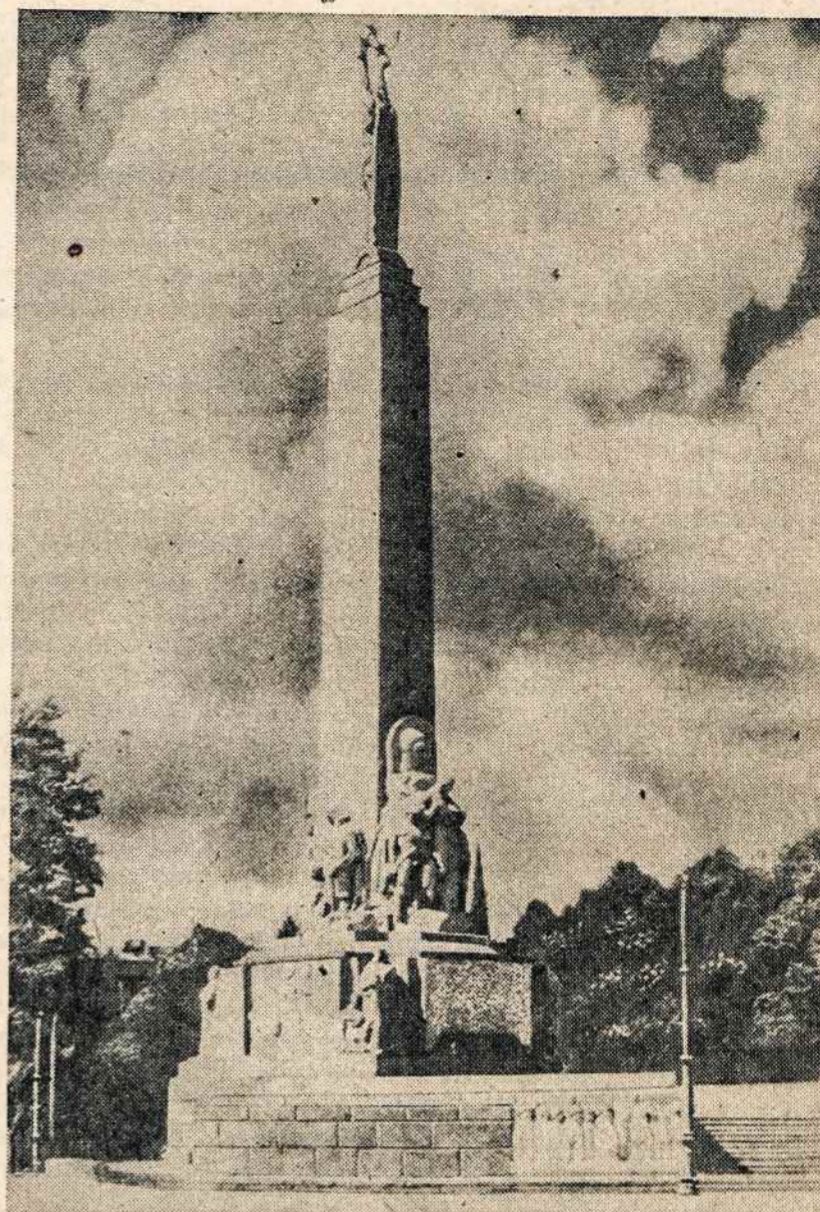
"Nė viename istorijos laikotarpyje žmogus nebuvo atsidūręs tokioje painioje ir raizgijoje padėtyje, kaip šiandien, — pastebi Latvijos vyskupai savo žodyje.

netirpsta sniegas, o debesys ten nusileidžia ir nakvoja.

Cia vėl pasirodė naujas nuostabus dalykas: nuo paties aukščiausio kalno nuslinko debesys, ir jo viršūnėje pasirodė raitas žmogus su visa riterio apranga, užsimerkęs, ir taip buvo jis aiškiai matyti, tarytum būtų visai arti.

Cia vienas iš baimingai besistebincios minios šoko ant žirgo ir, klaidijai žvalgydamasis aplinkui, tarytum žiūrėdamas, ar kas jo nesiveja skubiai, kiek tik galima, paleido savo žirgą. Tai buvo raganius. Ko gi jis taip išsigandė? Išžiūrėjęs jį nuostabų riterį, jis išsigandęs pažinęs tą patį veidą, kuris neprašytas pasirodė jam tada, kai jis būrė. Jis pats negalėjo suvokti, kodėl jis taip emė nerimauti, kai jį pamatė, ir, bailiai žvalgydamasis, lėkė jis raitas, kol atėjo vakaras ir pasirodė žvaigždės. Cia pasuko jis namų link, gal būt, atsiaklanti piktosios dvasios, ką reiškia toks nuostabus dalykas. Jau norėjo jis raitas perškoti per siaurą upę, kuri vidur kelio buvo išlinkusi kaip alkūnė, tik staiga smarkiai suoluojuos žirgas sustojo, atgrėžė jį snukę ir — nuostabu — prasiujuokė! Dvi baltų dantų eilės baisesiai sublizgėjo tamsoje. Piestu

atsistojo raganiaus plaukai ant galvos. Klaidijai suriko ir pravirkio jis iš padūkio ir pasuko žirgą tiesiog į Kijevo. Jam vaidenos, kad viskas, kas gyvena, leidosi jo gaudyti: medžiai, apsupę jį ir susitelkę, kaip išsitasas juodas miškas, tarytum gyvi, kinkuodami juodomis barzdomis ir tiesdami ilgas šakas, stengėsi jį pasmaugti; žvaigždės, rodesi, bėgo pirmą jį, visiems rodydamos nusidėjėlių; net ir kelias, atrode, lėkė paskui jį. Atkaklusis raganius lėkė į šventąsias Kijevo vietas.

LAISVĖS PAMINKLAS Rygoje, statytas Latvijos nepriklausomybės dienomis.

Tai priklauso ne tik nuo tarptautinės padėties, kurios pagrinduose nerandame teisingumo, bet ir nuo žmogaus pažiūro j gyvenimą. Tos klaidingos pažitūros viso gyvenimo centran stato patį žmogų ir išjungia Dievą.

Latvijos vyskupai savo laiške nupasakoja, kaip žmonės, pradėdant dar Renesanso laikais (XV), atėjo iki tokios šurpios gyvenimo filosofijos. Cia jie nurodo dvi pakraipas: marksistiniį materializmą, kuris visai atmėta dvasia, ir laicizma (sekuliarizmą, supasaulėjimą), kuris neva dvasią pripažįsta, bet tiek, kiek ji gali žmonėm padėti geriau žemėje išikurti. Abi tas pažiūras sujungia ir vainikuoja dabartinis bolševizmas, kuris norėtų žemėje įkurti rojų. Deja, čia atsitiko taip, "lyg žmogus, klausydamasis jautrios, bet vylingos giesmės, būtų atėjęs iki vietos, į kurią vedė tariamai lygus kelias, staiga užlinkęs į prarają".

Latvijos vyskupai pastebi, kad tai nėra įvykė be Dievo valios, be Jo bandymų, kad žmogus praregėtų ir pasuktų tei-

singu naujo gyvenimo keliu. Ešą nemaža ženklų, kad tai jau suprantama. "Visur, visoje žemėje pastebimas religinio gyvenimo atgijimas ir domėjimasis vertybėmis, kurias teikia tikėjimas. "Tai rodo naują gyvenimo linkmę — vertybių persvarą... supratimą, kad materialistinis — sekuliarinis gyvenimo vertinimas yra primityvus, pasenęs ir neatsako šios dienos žmogaus dvasios ūgiui".

"Visi mes jaučiame, kad nėra toli ta diena, kai tie regimi naujų laikų ženklai ir nauja dvasia persunks mases, visuomenę ir tautas. Bet ar tai ateis po šurpios katastrofos, kaip vieno dar žmonių bandymo, ar be jos, to mes nežinome".

"Bet mes gerai žinome, kad dėka didelių išgyvenimų pasaulyje, esame kelyje į blaivesnius, teisingesnius, dvasinius laikus, kai Kristaus idealai sušvis visu savo spindesiu, savo dailumu ir vilties paguoda".

"Mieli broliai ir seserys, — būkite nauju Kristaus spindėjimu, kaip to norėjęs šv. Povilas Apaštalas kai tai pagreitintų atėjimą naujų, geresnės tvarkos ir teisingumo, dvasios laikų". (S. Suž.)

suriko jis nevilties balsu, — melskis už žuvusią sielą! — ir sunkiai krito ant žemės.

Šventasis atsiskyrėlis persižegnojo, paėmė knygą, atskleidė ir pasibaisėjęs emė trauktis atbulas ir išmetė iš rankų knygą.

— Ne, negirdėtas nusidėjėlių! Tau negali būti atleistas nuodėmės! Bėk iš čia! Negaliu melstis už tave!

— Ne? — suriko kaip be protis nusidėjėlis.

— Žiūrėk: šventosios raidės knygoje pasruvo kraujū. Dar niekuomet nėra buvę pasaulyje tokio nusidėjėlio!

— Tėve, tu juokiesi iš manęs!

— Išėik, prakeiktas nusidėjėlių! Aš nesijuokiu iš tavęs. Man darosi baisu. Negalima būti žmogui drauge su tavimi!

— Ne, ne! Tu juokiesi, nekalkbėk... Aš matau, kaip išsišiepė tavo burna; štai baltauoja tavo senų dantų eilės!... Ir kaip pasitęsė šoko jis ir nužudė šventąjį atsiskyrėlį.

Kažkas sunkiai suvaitojo, ir aimana nūaidėjo per lauką ir mišką. Iš už miško iškilo liesios sausus rankos su ilgais nagais; sudrebėjo ir dingo.

— Melskis, tėve! Melskis! — (Bus daugiau)

KŪRYBOS PRIEDAS

Jau 10 metų aidai "Aidai"

Iprasta kas mėnesį sulaukti Aidų žurnalo. Gražus, didelio formato, sutelkta daug medžiagos. Vėl keletą vakarų praeina lietuviškai bemažant, besidomint lietuviškais reikalais. Tos lietuviškos nuotaikos labiausiai pasiilgti. Apsupus mus kitai kultūrai, savosios kultūros bent kokia kibirkštėlė tokia brangi. Jau dešimt metų, kaip netekome tėvynės, ir 10 metų kai aidai "Aidai", tą lietuviškąją ugnelę saugodami, kad jos neužpūstų svetimi vėjai.

Kaip greitai laikas bėga! Dešimt žurnalo tomų sustojo į lentynas. Dešimt mūsų metų ten surašyta, palikta ateities kartoms. Ten tremtinių istorija su visais rūpesčiais ir džiaugsmiais, su jų kūryba. Štai praverčiame tomus ir keliaujame praėitį. Sutinkame daug vardų, kurie ugdė šį žurnalą, kad jis būtų mūsų kultūros židinys; sutinkame datų, kurios pasiliks kultūros istorijoje.

Aidai siekia net 1944 metus. Tų metų Kalėdom dr. V. Bieliauskas išleido rotatorium spausdintą biuletinį Aidų vardu. Antrasis numeris pasirodė 1945 m. vasario 16 proga. Abu numeriai buvo išleisti slapta ir slapta platinami tarp Muencheno lietuvių Vokietijoje. Budrus gestapas tuoj pastebėjo ir dr. V. Bieliauską tardė.

Trečiasis ir jau spausdėjęs spausdintas viešas Aidų numeris išėjo

1945 m. rugsėjo 1 d. tame pačiame Muenchene.

Buvo jis pavadintas lietuvių informacijos biuleteni. Visi leidimo rūpesčiai atiteko tam pačiam dr. V. Bieliauskui, gi faktiniojo redaktoriaus buvo pakviestas Kazys Bradūnas.

Tuo pačiu metu jau kūrėsi ir kita marga tremtinių spauda. Atsirado laikraščiai, laikraštėlių, bet iš jų visų išsiskyrė Aidai, kurie tuoj pat akcentavo kultūrinį reikalą, nesitenkino viena informacija. Todėl 8 numeris išleidžiamas kaip kultūrinis informacinis leidinys. 1945 m. Aidų spausdėjęje išleista 10 iliustruotų numerių, pasirodančių pradžioje kas savaitę, vėliau kas dvi savaitės; pradžioje numeris buvo 4-8 puslapių, vėliau 16- psl.

1946 metais Aidai jau eina kaip kultūros žurnalas. Tais

metais išleidžiama 12 numerių, kurių kiekvienas turėjo 16-32 puslapius. 1947 m., dr. V. Bieliauskui pasitraukus iš Aidų leidimo, naują leidimą iškarinės valdžios gavo Jonas Sakevičius. Tuo pačiu žurnalas iš pagrindų pertvarkomas, sudaromas stiprus ir pajėgus redakcinis kolektyvas iš

dr. Juozo Girniaus, dr. Jono Griniaus, prof. Zenono Ivinskio, dr. Antano Macinos. Redaktoriai ir toliau palieka Kazys Bradūnas.

Šio pertvarkyto žurnalo pirmasis numeris pasirodo balandžio mėn. Jau jis turi dabartinių Aidų formatą, kiekvienas numeris 48 puslapių. Spausdinami jie Augsburgėje, o redakcija ir toliau pasilieka Muenchene. Tų pačių 1947 m. išleidžiami 9 numeriai, 1948 - 12 numerių. Tais metais pažymėtinas rugsėjo mėn. numeris,

skirtas Mažajai Lietuvai ir redaguotas dr. A. Šapokos.

Aidai tuo metu subūrė pačius geriausius bendradarbius. Pats redakcinis kolektyvas kartas nuo karto suvažiuodavo, dar atrinkdavo medžiagą, išskeldavo įvairių klausimų, kuriems nušviesti pasikviesdavo specialius bendradarbius. Taip Aidai pasidarė itin įdomus žurnalas, gyvas, apėmęs visą kultūrinį lietuvių gyvenimą, jį kritiškai vertinęs ir skatinęs lietuviškąją kūrybą.

Salia to buvo paliečiami ir bendrieji mokslo bei meno klausimai, surenkamos plačios informacijos. Todėl žurnalas buvo mėgiamas, turėjo daug skaitytojų ir patys skaitytojai turėjo daugiau laiko. Tai buvo Vokietijoje leisti Aidų gražiausi ir kūrybingiausi metai.

Bet tuo metu prasidėjo masinė emigracija. 1949 m. pavasarį išemigravo redaktorius Kazys Bradūnas ir leidėjas Jonas Sakevičius. Leidimą iš karinės valdžios perėmė P. Gaučys, pati redakcija buvo sudaryta Schwaebisch Gmuendėje iš dr. J. Griniaus ir P. Jurkaus. Tų pačių metų gale dar kartą keitėsi leidėjai, pasitraukus P. Gaučiui, leidimą perėmė P. Jurkas.

Emigracijai didėjant tirpte tirpo ir Europos skaitytojai. Taip noroms nenoroms reikėjo galvoti apie žurnalo likimą. Numarinti jį Vokietijoje kaip

ir kitus laikraščius buvo skaudu; žurnalas jau turėjo savo gerą vardą, savo bendradarbius ir skaitytojus. Naują kur kitur įkurti, suorganizuoti daug sunkiau.

Taip 1949 metų rudenį apsišpresta ir Aidam sudaryti emigracinę bylą ir išvežti.

Bet kur? Tiksliausia atrodė, kad reikia perkelti į Ameriką, kur daugiausia lietuvių.

Nemaža buvo padėta pastangų, kur susirado naujas leidėjas

— buvo sustota ties tėvais pranciškonais.

Tuometinis provinciolas T. Justinas Vaškys parodė labai daug iniciatyvos ir drąsos šią nelengvą našta pasiimti ir žurnalą toliau leisti Amerikoje. Tų pačių 1949 metų Aidai ir buvo atiduoti naujiems leidėjams. Jie dar padėgė dvejų metų išleidimą Vokietijoje, o nuo 1950 metų sausio mėn. pasirodė Amerikoje.

Pradžioje buvo spausdinami

Bostone, o nuo 1951 m., įkūrus Brooklynne Darbininko spaustuve, persikėlė čia ir administracija ir pati redakcija. Redaktoriai buvo pakviesti rašytojai Antanas Vaičiūnaitis, kuris nuo 1950 metų ir teberedaguoja, įdėdamas labai daug darbo, parodydamas daug sumanumo, sutelkdamas daug

ST. YLA APIE LIETUVIŠKŲJŲ KAPINIŲ ŠVIESĄ

Spalio 31 d. Nek. Prasiidėjimo seselių pensijonate moksleivės ir studentės Putname susirinko paklausti kun. prof. S. Ylos paskaitos apie

Vėlinių papročius Lietuvoje. Prie braškančio židinio kapelionas pradėjo savo pašnekėjimą, prisimindamas du lietuvius dailininkus, M. Čiurlionį ir A. Galdiką, ir jų vaizduotus lietuviškas kapines. Čiurlionis viename savo paveiksle išreiškia kapinių simboliką — naktį trykštančią iš jų šviesą; tai šviečiančios kapinės. Tuo tarpu Galdikas kalba spalvomis; jo kapinės žydi. Tokios tikrai yra lietuviškos kapinės — jos šviečia ir žydi. Kad tai geriau suprastum,

tenka palyginti kitų tautų kapines su lietuviškomis.

Italų ir prancūzų kapinės — tai suglaustų, simetriškai iš-

kybę visų rūšių bendradarbių. Šiuo metu Aiduose bendradarbiauja per 50 mūsų žymiausių intelektualų. Prie jo sudarytas redakcinis kolektyvas. Iš jo daugiausia dirba Tėvas Leonardas Andriekus. Jam atitenka didelė techninė dalis ir kiti rūpesčiai. Šiuo metu juos administruoja Tėv. Benevenutas Ramanauskas.

Nuo 1950 m. Aidų meninę priežiūrą tvarko dail. T. Valius. Per jį ir per T. L. Andriekų čia sutelkta beveik visi lietuviai dailininkai, kurie šiuo metu neturi savos spaudos. Taip kiekvienas numeris yra papuošiamas daugiausia savais dailininkais, jų nauja kūryba.

Leidėjams pranciškonams atiteko tikrai didelė ir sunki našta.

Tiek buvęs provinciolas T. Vaškys, perkėles Aidus į Ameriką, tiek dabartinis provinciolas T. Jurgis Gailiušis parodė itin daug meilės žurnalui. Tik jų dėka žurnalas galėjo ir gali reguliariai pasirodyti ir šviesiai žiūrėti į ateitį. To dar negana.

Skatindami lietuviškąją kūrybą, jie paskyrė ir 500 dol. premiją, kuri viena metų skiriama už literatūrą, kitą metų už mokslą.

Premijos už dailią literatūrą yra gavę J. Aistis ir A. Nyka-Niliūnas, už mokslo darbus — dr. A. Maceina ir dr. Z. Ivinskis.

Žurnalo kas met pasirodo 10 numerių, kurie sudėjus į krūvą, sudaro 480 puslapių tomą. Tai didelė knyga, kurios rinkoje už tokia kaina tikrai nepirksi.

Rodos, Aidai turėtų kuo plačiausiai pasklisti, nes tai viešintelis pastovus ir su savo tra-

PRIE KNYGOS

L. Vilimas.
Iš naujausio "Aidų" numerio.

dacija žurnalas, bet lietuviškoji visuomenė juo toliau, juo labiau darosi apatiška bet kokiai kultūros apraiškai. Tad ir Aidai skaitytojų galėtų turėti kur kas daugiau.

Ižengus žurnalui į naują dešimtmetį, linkime dar didesnes išvermes ir aukos, kad saugotų ir ugdytų lietuviškąją katalikiškąją kultūrą. A. Džiūgėnas

KULTŪRINĖ KRONIKA

● **Darbininko dramų konkurso** juri komisija sudaryta Brooklynne. Į ją pakviesta: J. Aistis, T. L. Andriekus, dr. Pr. Bagdanavičius, Henrikas Kačinskas ir Pr. Naujokaitis. J. Aistis ir Pr. Naujokaitis yra Liet. Rašytojų Draugijos atstovai. Iki šiol konkursui gautos jau keturios dramų. Konkurso terminas baigiasi gruodžio mėn. 1 d. Smulkesnės sąlygos kartojamos šiame puslapyje (apačioje rėmelioje).

● **Bostono vaidintojų grupė**, kuriai vadovauja A. Gustaitis, gruodžio 12 stato latvių dramaturgo Karklinš "Raudonąjį vėną", 3 veiksmų komediją. Vaidinime dalyvauja ir Henrikas Kačinskas. Veikalas bus pakartotas Brooklynne per Darbininko rengiamą vakarą.

● **Adomas Galdikas** rengiasi parodai, kuri bus atidaryta New Yorke sausio mėnesio pradžioje vienoje iš geriausių New Yorke galerijų.

● **Vytautas Kašuba** baigia iš medžio išdrošti šv. Pranciškus ir Lietuvos madoną, dvi didesnes skulptūras, kurios skirtingai statomai Priskikimo bažnyčiai. Abi bus pastatytos šoniiniuose altariuose. Šią vasarą V. Kašuba baigė tai pačiai bažnyčiai ir didelį rūpintojėlį, išdroštą taip pat medyje.

● **Adomo Mickevičiaus** 100 metų mirties sukakčiai paminėti Aidai skiria visą gruodžio numerį. Straipsnius parašė dr. V. Maciūnas; A. Mickevičius lietuvių literatūroje, dr. A. Maceina nagrinėja kai kurias Mickevičiaus filosofines idėjas, Specialiai Aidams išsamų straipsnį parašė prof. Kridl, Columbijos universiteto profesorius, vienas iš žymiausių Mickevičiaus žinovų. Jis taip pat parūpino ir visas iliustracijas žurnalui.

● **Aidų koncertas** numatomas surengti 1956 metais Toronte. Kartu ta proga bus įteikta ir 500 dol. premija už 1954-1955 m. geriausią literatūros knygą.

● **Almaus galerija** Great Necke, L. I., N. Y., vis labiau ištvirtina. Greit bus atidaryta trečioji paroda.

● **Solistė Juzė Augaitytė** lapkričio 19 d. koncertuoja Chicagoje — Kunigaikštienės Birutės Draugijos jubiliejiniame koncerte.

Atsiųsta paminėti
Mikelonis — Benamiai. Išleido pats autorius, spausdinta "Laiko" spaustuvių Argentinoje. Aprašoma kelionė iš Vokietijos į Australiją ir į Pietų Amerikos kraštus. 215 psl. kaina nepažymėta.

DARBININKO DRAMOS KONKURSAUS

Matydami, kaip lietuvius suburia vaidinimas, kaip per vaidinimą juos prieina lietuviška mintis, bet ir kaip lietuviškų scenos veikalu trūksta, Darbininkas, kaip žinome, yra paskelbęs dramų veikalų konkurso, skirdamas 500 dol. premiją. Kartojame

KONKURSO SĄLYGAS

1. Veikalas turi būti iš lietuviško gyvenimo, dabarties ar praėities, drama ar komedija; prineamas šių dienų žiūrovų daugumai ir, neprisilenkdamas su krikščioniška bei tautine dvasia, veikti žiūrovą pozityviai; imanomam lietuviškai scenos technikai; pavadinimas per 2-3 valandų spektaklį.

2. Veikalai siunčiami dramų konkursui, pasirašomi slaptyvardžiu, atskirame uždareme voke autorius turi pažymėti savo tikrąjį pavardę, adresą, savo veikalo pavadinimą ir slaptyvardį.

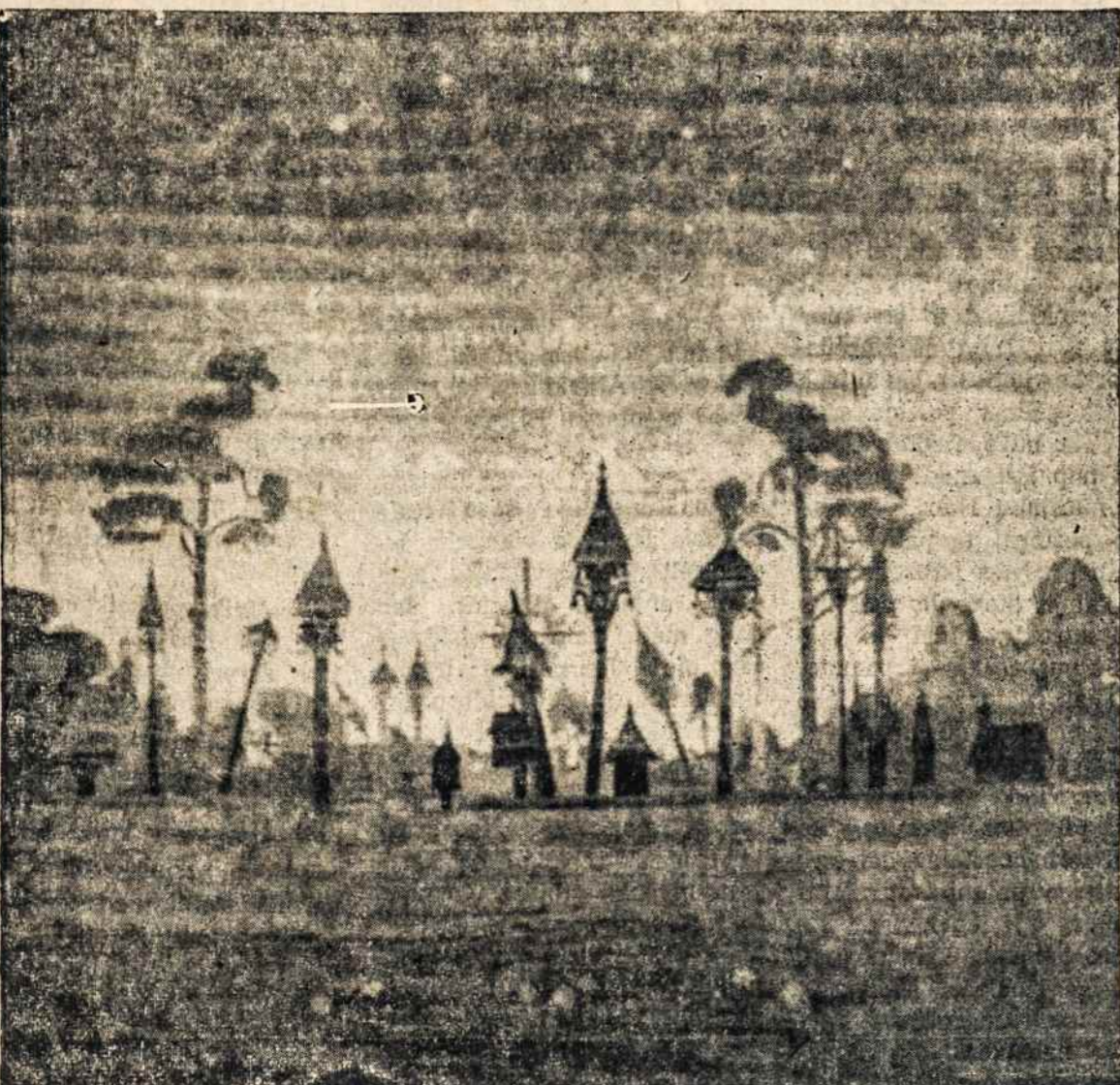
3. Geriausia dramų veikalą atrinks New Yorke sudarytas juri komisija.

4. Paskutinė data dramų rankraščiui įteikti 1955 m. gruodžio 1 d.

5. Darbininkas įgyja pirmos laidos spausdinimo teisę ir teisę pačiam Darbininkui neaprežtą skaičių spektaklių vaidinti tą veikalą, visi kiti, nori tą veikalą vaidinti, tariasi su autorium.

6. Konkursui veikalai siunčiami šiuo adresu:

Darbininkas, Dramos Konkursui
680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.

KAPINES

M. K. Čiurlionis.

LDS suvažiavimas Waterbury

Lapkričio 5 Waterburio LDS Sąjungos 5 kuopa praleido šventiškoje nuotaikoje. Erdvioje šv. Juozapo parapijos salėje susirinko nemažas būrys LDS narių bei kitų organizacijų atstovų paminėti šios didelės sąjungos 40 metų veiklos sukakties. Tris dienas be perstojo lijos lietis skyrėi buvo nenaudingas, nes daugelį waterburiečių sulaukė vien dėl to, kad jie yra įbauginti nuolatinė potvynių. Tačiau nors ir neperdaugiausia buvo dalyvių, bet

pobūvis praėjo puikioje nuotaikoje.

Juo labiau, kad buvo garbingų svečių: tai pagrindinis kalbėtojas, buvęs "Darbininko" redaktorius A. Knežys, Centro Valdybos finansų rasti-ninkė Bronė Kapocienė su savo vyru dr. Kapočium, taip pat svečias iš Brooklyn – "Darbininko" administratorius T. Ambrozijus Prakapas.

Pobūvi atidarė kuopos pir-mininkas P. Jakubauskas, pakviesdamas kun. kleb. J. Valantiejų tarti žodėlį. Po kalbos pirmininkas tolimesnį vadova-vimą perdavė Antanui Paliu-liui, kuris savo pareigas pradėjo trumpa kalba ir perdavė sveikinimus Krikšč. Demokra-tų Sąjungos Waterburio sky-riaus vardui.

Toliau pobūvio vedėjo pris-tatomi

sveikino bei kalbėjo:

Centro Valdybos narė bei Conn. apskrities pirmininkė Nellė Meškūnienė, prof. A. Aleksis, miesto majoro Rei-mond Snyder žmona, LDS Cen-tro vald. iždininkė Bronė Kapo-čienė iš Bostono, kun. Ambra-ziejus Prakapas, Magd. Kari-nauskienė, Marijona Stankevi-čienė, Stefanija Damušienė, Stefanija Sapranienė (apskrt. vald. iždininkė), Dr. Kapočius iš Bostono, Antanas Petrauskas, Tomas Matas ir Ona Jakš-tienė.

Po sveikinimų buvo pristaty-tas Antanas Knežys iš Bosto-no., buvęs "Darbininko" redak-torius bei dabartinis Centro Valdybos sekretorius. Jis pa-teikė

pluoštą prisiminimų iš LDS

ANT. PALIULIS

kūrimosi bei veiklos.

Tai buvo 1913 metai. Tuo laiku visas lietuvių katalikų gyvenimas ribojosi bažnyčiomis, kai socialistų draugijos gyveno savo žydėjimą. Šie nešvaria propaganda prieš Bažnyčią bei dvasiškius buvo patraukę nemaža silpnesnės valios žmonių. Taip tikintieji jautė reikala steigti kokią organiza-ciją, kuri apimtų katalikus darbininkus. Viename parapi-jos susirinkime Chicagoje lie-tuvis darbininkas M. Mažeika pasiūlė steigti dabartinę LD Sąjungą. Šio tauraus lietuviu idėja nebuvo užmiršta. 1915 m. Chicagoje katalikų susirin-kimas įgaliojo kun. Fabijoną Kemėši vykti Bostonan į kun. Tomo Žilinskio parapiją, nes ten buvo daugiausia pajėgių žmonių. Jie ir turėjo sukurti projektuojamos organizacijos branduolį. Kun. F. Kemėšiu tai ir pasisekė.

1915 m. birželio 10 d. Bosto-ne buvo įkurta katalikų orga-nizacija ir pavadinta šv. Juozapo Lietuvių Darbininkų Sąjun-ga.

Pradžia buvo sunki, prisira-šė 25 asmenys, jų tarpe ir da-bartinis prel. Pranas Strakauskas.

Pirmąją valdybą sudarė: pirmininkas Motiejus Zioba, vicepirm. Juozas Saliunas, sekret. J. E. Karosas, fin. sekret. Antanas Knežys, iždininkas Mykolas Venis. Išdo globėjais buvo išrinkti Jonas Petrauskas, Vincas Kudirka, M. Abra-činskas.

1915 m. rugsėjo 19 d. pasi-rodė pirmas "Darbininko" nu-meris,

kurio redaktoriumi buvo pa-tvirtinti: kun. F. Kemėšis, Pr. Gudus, J. E. Karosas. Nuo 1926 m. Darbininką redaguoti per-ėmė Antanas Knežys, kuris be perstojo ir dirbo iki 1951 m., kada "Darbininkas" buvo per-leistas Tėvams Pranciškonams, o redaktoriui pakviesas S. Sužiedėlis.

Pobūvis baigėsi naujomis pa-žintimis tarp senųjų ir naujųjų ateivių veikėjų, teikdamas gra-žiū vilčių ateities lietuviškojo

gyvenimo darbams.

LDS minėjimo metu buvo dar nutarta paskelbti viešą užuojautą L. D. Sąjungos iškū-rėjui kan. Fabijonui Kemėšiu, kuris yra ištremtas Sibiro vergijon. Jeigu jis šiandien dar yra gyvas, mes tikime, kad jis savo mintimis grįžta 40 me-tų atgal, kuomet savo jaunystės jėgas aukojo šios sąjungos įkūrimui.

Lai būna šis mūsų užuojau-tos pareiškimas jo praeities darbų ir dabartinių kančių gy-vasis aidas dabartiniame lietu-vių gyvenimo pasulyje.

Po to buvo priimta trys svei-kinimai: Vliko firm. prel. M. Krupavičiui, Darbininko vyr. redakt. S. Sužiedėliui ir P. Jo-čiui.

★

Aukštai Gerbiamam Prelatui Mykolui Krupavičiui

šv. Juozapo Lietuvių R. K. Darbininkų Sąjungos Waterburio 5-tos kuopos surengto 1955. 11. 5 d. šios organizaci-jos ir jos organo "Darbininko" laikraščio 40-ties metų iškil-mingo minėjimo proga, daly-vaujant Centro Valdybos nariams, organizacijos nariams ir įvairių organizacijų atsto-vams, sveikiname Jus, Aukštai Gerbiamam Prelate, sulaukusį 70 metų amžiaus ir per visą savo gyvenimą dirbant ir tiek daug padarius, aprūpinant Lie-tuvos varguomenę nuosava žeme ir turtu. Mes branginame Jūsų darbus, rašant darbinin-kų globojimo reikalais knygas, o taip pat Jūsų sunkų darbą, vadovaujant nukryžiuotos Lie-tuvos išlaisvinimui. Prašyda-mi visokios Dievo pagalbos Jūsų sunkiuose darbuose, lin-kime ilgus metus dirbti — da-bar Lietuvos išlaisvinimui, o išlaisvintoj Lietuvoj mūsų Tė-vynės gerovei.

★

Aukštai Gerbiamam "Darbininko" Redaktoriui Simui Sužiedėliui

Šv. Juozapo Lietuvių R. K. Darbininkų Sąjungos Waterburio 5-tos kuopos surengto 1955. 11. 5 d. šios organizacijos ir jos organo "Darbininko" 40-ties metų minėjimo proga siun-

KAN. FABIJONAS KEMĖŠIS, LDS ir "Darbininko" steigėjas bei pirmasis redaktorius, profesorius paskui Dotnuvos Žemės ūkio Akademijoje, Lietuvoje, dabar išvežtas į Sibirą.

čiame nuoširdžius sveikinimus Jums, Pone Redaktoriau, bete-siančiam "Darbininko" redak-toriaus darbą, sulaukusiam mūsų organui 40 metų am-žiaus.

Linkėdami sėkmės sunkiame redaktoriaus darbe, ypač kai tenka derintis prie kelių lietu-vių kartų mentaliteto, mes lin-kime šiame kultūriname darbe sėkmės gilinti skaitytojų, LDS narių, Amerikos darbininkų socialinio teisingumo susiprati-mą.

★

Lietuvos Darbo Federacijos Centro Komiteto Pirmininkui Ponui Petrui Jočiui Didžiai Gerbiamam Darbinin-kijos Reikalų Gynimo Vetera-ne,

Šv. Juozapo Lietuvių R. K. Darbininkų Sąjungos Waterbu-

rio 5-tos kuopos surengto 1955. 11. 5 d. šios organizacijos 40-ties metų iškilmingo minėjimo proga, dalyvaujant šios organi-zacijos Centro Valdybos nariams ir gausiam skaičiui narių bei įvairių organizacijų at-stovų, visų susirinkusių vardu sveikiname Jus, Nuspelnelius Vadove, nuo savo jaunystės be-dirbant ir bekovojant dėl var-guomenės labo, beginant darbi-ninkų teises ir lengvinant jiem darbo bei gyvenimo sąlygas net keliuose Lietuvos demokra-tiniuose seimuose ir ten,ėjus taip atsakingas, su įtemptu darbu susijusias pareigas mes linkime su Dievo pagelba, iš-kentus sunkius tremties gyve-nimo metus, parvesti savo va-dovaujamos frakcijos idėjas ir jėgas į nuniokotą mūsų Tėvy-nę ir ten išvystyti galingą dėl

šviesios Lietuvos darbininkų gyvenimo dalios veiklą.

Prašome priimti mūsų šiuos nuoširdžius sveikinimus bei linkėjimus.

Sukaktovinio minėjimo

preziliumas:

**A. Paliulis,
B. Kapocienė,
Nell Meškūnienė,
A. F. Knežys,
A. J. Aleksis,
P. Jakubauskas.**

STOUGHTON, MASS.

Miršta žmonės

Mūsų nedideliame miestelyje, kur ir lietuvių ne perdaugiausia žmonės dar retina mirtis.

Spalių 19 d. mirė Stanislovas Svydras. Vėlonis buvo gimęs Pasvalio parapijoje, vėliau buvo persikėjęs į Klova-nius. Į Ameriką atvyko prieš 45 metus. Apie 30 metų gyve-no Stoughtone. Paliko žmoną Mariją, sūnų Edvardą, farmaci-jos daktarą, kuris gyvena Phi-ladelphijoje.

Spalių 26 mirė Angelė Juko-nienė, palikusi vyrą Povilą ir dvi dukreles, kurių viena, Vin-cė Creeden, gyvena Stoughto-ne.

Spalio 31 nuo staigaus šir-dies prieuolio mirė Feliksas Kvedaras, palikęs sūnų Julijų ir dukterį Bronę Tručienskienę; abu gyvena Stoughtone.

Lapkričio 4 mirė Jurgis Fe-derciukas, palikęs žmoną Juli-ją (Vaškevičiūtę), dukterį Vir-giniją Batte, gyvenančią Stoughtone, ir du sūnus.

Kylanti žvaigždė

Neseniai džiaugėmės, kad New Yorke laimėjo beisbolo runglynės J. Poderys (Poders). Mums smagu, kad stoughtonie-tis Jonas R. Poškus du kartus gražiai sulošė futbolą. Jis yra, sakytumėi, įpedinis kitų dviejų gerų stoughtoniečių sporti-ninkų: R. Valio ir Cesnulevi-čiaus. (Mk.)

• Spaudos metu iškilmingas

užbaigimas rengiamas Chicagoje. Specialiai statomas teatrinis literatūros montžas, kuriame dalyvauja dramos aktoriai: Z. Kevalaitytė, M. Lemešytė, A. Dikinis, J. Kelečius, A. Rūkas. Programa įvyks lapkričio 20 d. Marijos aukšt. mokyklos salėje. Iškilmes organizuoja LB Chicagos Kultūros Taryba.

šviesios Lietuvos darbininkų gyvenimo dalios veiklą.

Prašome priimti mūsų šiuos nuoširdžius sveikinimus bei linkėjimus.

Sukaktovinio minėjimo

preziliumas:

**A. Paliulis,
B. Kapocienė,
Nell Meškūnienė,
A. F. Knežys,
A. J. Aleksis,
P. Jakubauskas.**

IŠ VISUR

• Portlando vyskupijai ši rudenį sueina 100 metų. Įvykis atžymėtas iškilėmis. Lapkri-čio 8 d. katedroje buvo ponti-fikalinės mišios, o 9 d. vaisės. Dalyvavo daug Amerikos vys-kupų ir kitų dvasininkų. Port-lando vyskupijoje lietuvių pranciškoniai turi 2 vienuoly-nus: Kennebunkporte ir Gree-ne. Iškilmėse pranciškonas at-stovavo provinciolas T. Jurgis Gailiūšis.

• Priskelimo bažnyčia To-ronte jau baigiama statyti. Su-didelėm iškilėm ji bus pa-šventinta gruodžio 8 d. Iškil-mėse dalyvaus ir Toronto kar-dinolas.

• Antanas Skridulis, buvęs Aušros Vartų parapijos vargo-ninkas Chicagoje, išvyko muzi-kos studijuoti į Romą.

• Ona Liulevičienė, Londo-no lietuvių senosios kartos vei-kėja, paminėjo savo visuome-ninės veiklos 25 metų sukaktį.

• "Nepriklausoma Lietuva", leidžiama Montrealyje, Kanado-je, apie mūsų išleista "Šv. Ka-zimiera" šitaip atsiliepia: "Tai gražus leidinys, duodas šv. Ka-zimiero vaizdą. Leidinys gra-žiai išleistas ir meniškai su-tvarkytas. Tai yra vertingas mūsų žymiojo istoriko darbas".

• Muz. A. Ambrozaitis, anks-čiau veikęs ir vadovavęs lietu-vių chorui Brazilijoje, dabar Montrealyje organizuoja lietu-vių reprezentacinį chorą.

• A. Merkelio parašyta bio-grafija apie Juozą Tumą-Vaiž-gantą išleido J. Kervelis Chi-cagoje.

• Dr. Petras Mačiulis, buvęs Lietuvos konsulas Brazilijoje, šiuo metu gyvena Chicagoje, sunkiai sirgo. Jam padaryta 12 operacijų. Paskutiniu laiku jau grįžo iš ligoninės ir gydosi na-mie.

• Jadvyga Kuncaitienė - Cer-niauskaite Kordobos universi-tete baigė gimnazijų mokyto-jams nustatytą programą ir ga-vė angli kalbos mokytojos diplomą. Kuncaičiai Argenti-non atvyko po praeito karo iš Sveicarijos.

• "Ateities" žurnalo admi-nistracija, baigiantis metams, prašo visus tuos skaitytojus, kurie dar neatsilygino už žur-ralą, paskubėti ir atsieisti.

• "Lietuva", Vytauto Augus-tino albumas, kurį išleido Atei-ties žurnalas, jau visiškai bai-giamas iršti. Patys pirmieji egzemplioriai jau išsiųsti į Chi-cagą. Tuoj bus pasiūsta ir ki-tiems albumą užsisakiusiems per Ateities administraciją.

• Dr. Elmer Balogh, buvęs Kauno ir Johanisburgo univer-sitetuose profesorius, mirė Pa-ryžiuje. Vytauto Didžiojo uni-versitete dėstė romėnų teisę.

• Italijos spaudoje dažnai minimas Sernas, kino artistas, kuris ilgai dirbo Italijoje. Laikraščiai pažymi, kad jo tėvas yra pasirašęs Vasario 16 aktą. Labai išgarsėjęs yra ir meno kritikas Bernard Beren-son, gimęs taip pat Lietuvoje ir prisimenąs labai gražiai sa-vo jaunystės dienas. Jam šie-met sukako 90 m. Plačiai nu-skambėjo per Italijos spaudą Antonietta Raphael Mafai, ku-rį yra laikoma geriausia Itali-jos menininke. Ji yra gimusi Vilniuje, gyvenusi Kaune. Vė-liau studijavusi muziką Londo-ne ir nuo 1924 m. gyvenanti Italijoje, kur ištekėjo už skulp-toriaus Mafai. Ji visur pareiš-čia esanti kilimo lietuvaitė. Daug pasisekimo turi Longan-esi leidyklos išleista Sasha Sie-mel knyga "Tigrero". Jis taip pat yra gimęs Lietuvoje ir vi-sur spaudoje bei knygos mi-nimas kaip lietuvis. Jis 18 me-tų emigravo į Braziliją ir ten vertėsi tigrų medžiokle.

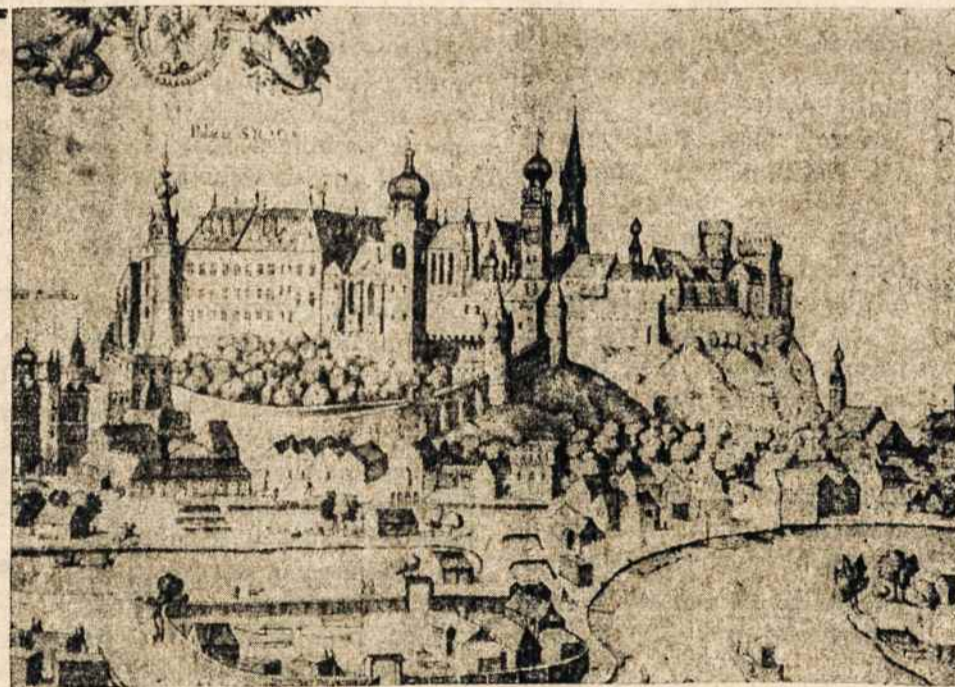
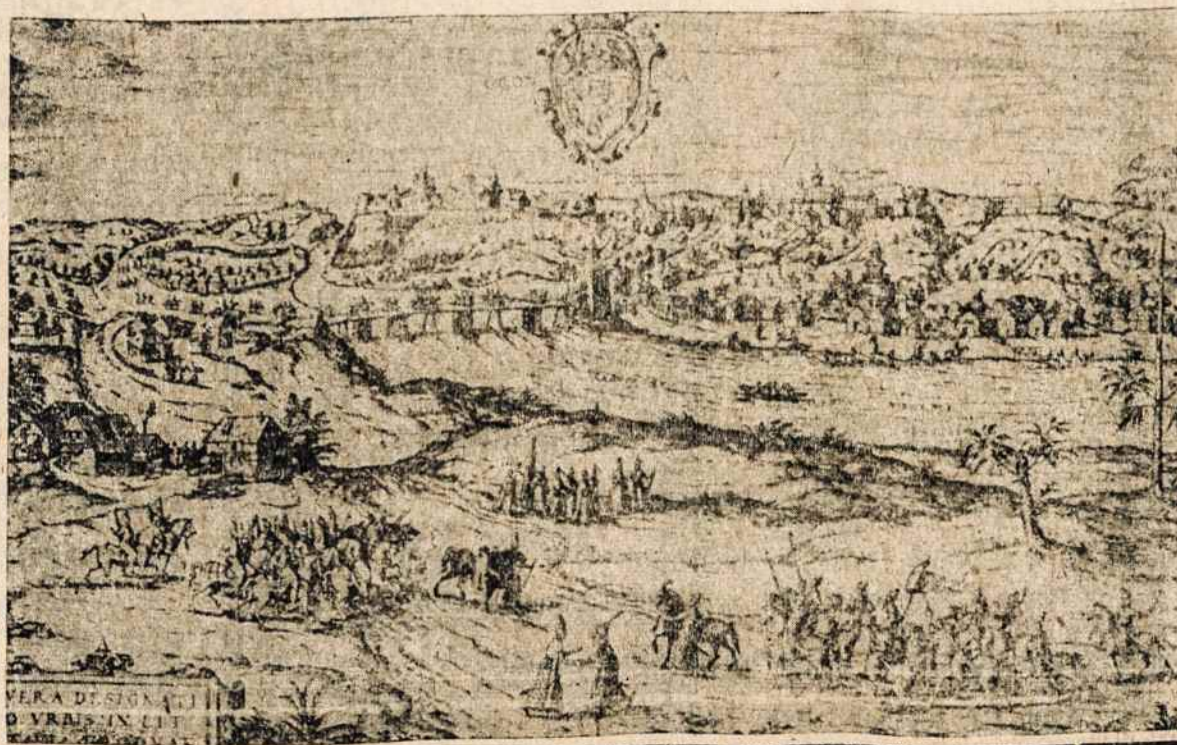
ZENONO IVINSKIO

ŠVENTAS KAZIMIERAS

Tai seniai lauktas ir ilgai rengtas pirmas veikalas lietuvių kal-ba, plačiai nušviečias šventojo gyvenimą, jo giminę, jo kanonizacijos bylą, kultą užsienyje ir Lietuvoje, jo garbei įkurtas bažnyčias, drau-gijas.

Kygos autorius yra vienas iš žymiųjų mūsų istorikų, ilgametis Kauno ir Vilniaus universitetų profesorius, dabar jau kuris laikas Vatikano archyvuose renkąs medžiagą Lietuvos istorijai. Šiai studijai jis panaudojo ne tik gilią istoriko patirtį, bet ir Vatikano bei kitų archy-vų dokumentus, duodamas naujas, dar iki šiol neskelbtos medžiagos, sudarydamas gale platų literatūros sąrašą.

Gale duodama angliška santrauka, taip pat visi iliustracijų pa-rašai eina dviem kalbom.

Vavelio vaizdas Krokovoje 10 amžiuje. Ten gimė šc. Kazimieras. Iliustracijai Z. Ivinskio "Šv. Kazimieras".

SV. KAZIMIERAS — knyga, be kurios negalės apsieiti nė vienas lietuvis. Iš jos pažins mūsų tautos šventąjį, ano meto gyvenimą Lietuvoje, jo kultą užsienyje.

UZSAKYMO LAPELIS

Siunčiu 3 dol. ir prašau man atsiųsti ZENONO IVINSKIO knygą

"ŠVENTAS KAZIMIERAS"

Pavardė.....

Adresas.....

Užsakymus siūsti:

DARBININKAS
680 Bushwick Ave.,
Brooklyn 21, N. Y.

Knygos viršelis su lietuvių liaudies skulptūra.

• Knyga turi 222 puslapius teksto ir 72 puslapius ilus-tracijų, atspausių geresniame popieriuje ir įdėtų tarp lankų. Viso knygoje yra 294 pusl.

• Iliustracijos apima šv. Ka-zimiero portretus senais lai-kais, jo tėvus, giminę, gyven-tąjį laiką, šventojo koplyčią Vilniuje, jo kultą Lietuvoje bei užsienyje ir lietuvių dailininkų pieštus jo paveikslus. Jos surinktos iš įvairių archy-vų, bibliotekų, privačių kolekci-jų.

• Knygos kaina tik 3 dol.

Gardinas 16 amžiuje. Ten mirė šv. Ka-zimieras. Iliustracija iš Z. Ivinskio kny-gos "Šv. Kazimieras".

Ponas Toks nukako prie ežero, pasisamdė laivelį ir paprašė jį pairstyti po melsvas bangas. Saulė švietė, lengvas vējēlis bangas kuteno. Ponui Tokiam net širdis apsašo nuo tos gaminės poezijos ir jis uždainavo: "Plaukia sau laivelis piliakalniū link"... Netikėtai laivelio gale pamatė kažka pūpsant.

— O ten koks daiktas? — paklausė yrėjo.

— Kamštis, — atsakė tasai. — Kai į laivelį prisisunkia vandens, kamštį ištraukiū, laivelis pakeliū už vieno galo, o iš kito — "čiur čiur" ir išbēga vanduo. Paranku, ar ne?

— Geras išradimas, — pasi-džiaugė ponas Toks. — Nereikia nei lankstytis, nei kokia skardine ar riešukučiomis vandenį samstyti. Bet kas būtų, tarp mūsų kalbant, jei aš dabar kamštį ištraukčiau?

— Tai pavojinga! — šuktelėjo yrėjās. — Vanduo ne išbēgtų, o įbēgtų, ir mes galėtume paskęsti, nepasiekę dar kranto.

— Ar dėl to esi visai tikras? — paklausė ponas Toks. — Visiškai, kaip mane gyva matai.

— O man nevisiškai dar aiškiu, — suabejojo ponas Toks. — Ar pats niekada nebandedi kamščio atkišti?

— Kur nebūsiu bandęs! Dažnai atkišdavau, bet tiktai prie kranto. Niekada ežeru plaukdamas.

— Kaip tada gali atsigerti, neatsikišęs kamščio? Čiūlpi tiesiai per kamštį? Tai jis skystimą praleidžia?

— Kokį skystimą? — Visokį. Sakysime, kad ir šita, — ir ponas Toks išstraukė iš kišenės buteliuką.

— Vee! — pastatė akis yrėjās. — Kur reikia, tai reikia. Čia, bra, kamštį ne tik ištraukia, bet delnu iššokdina. O tada — "gur-gur-gur"...

— Matai, — nušvitęs džiaugėsi ponas Toks. — Pamažai ateini į protą. Pirmiaū užsispyres sakei, kad kamščio nereikia traukti.

— E, ponas, — gerinosi ir laizėsi yrėjās, — aš kalbėjau apie laivelio kamštį, o čia butelio. Atkimsk greičiau!

— Palauk, nebūk toks karštās! — tramdė jį ponas Toks. — Kamštį ištraukus, butelis dar gali paskęsti.

— Nieko panašaus, — gynėsi yrėjās.

— Nieko panašaus? — paklausė ponas Toks, — Smur-giaū tu, žiūrėk!

Ponas Toks sviedė butelį vandenin. Per kaklą prigurgėjo vandens ir jis nuskendo.

— Vajetus, vajetus! — si-stenėjo yrėjās. — Ir tau negaila karčiosios?

— Kokios karčiosios? Butelis buvo tuščias. Mes jį išdžiovinome besikarščiuodami dėl bendro veikimo, kuris irsta visais galais.

Ponas Toks pasitaisė laivelyje patogiau ir užniūniavo jaunystės metų himnā: "Tu sėdėjai šalia manės, o aš rašiau tau lelijās"...

● Dainavos ansamblis sausio 14 koncertuoja Detoite ir išpildys kompozitoriaūs J. Zilevičiaūs Vytauto Didžiojo kantatā.

● Liet. Profesorių Draugija rengiasi paminėti Vilniaūs universiteto 375 metų šūkaktį. Minėjimui parengti kvies ir kitās kultūrinės organizācijas. Šiuo metu profesorių draugijai pirmininkauja prof. M. Kriškiūtinas.

DEKLAMAVIMO IR SKAITYMO VARŽYBOS MOKINIAM

CLEVELAND, OHIO

Lietuvių Bendruomenės Clevelando apylinkės valdyba, susitarusi su liuanistine mokykla, skelbia ši mokinių deklamavimo ir skaitymo konkursā:

1. Konkurse dalyvauja liuanistinės vysk. Valančiaūs mokyklos mokinės ir mokiniai.

2. Deklamuojamajū lietuvių poetū eilėraščiū ir skaitomajū lietuvių autorių grožinės prozos dalykā ar jo ištraukā pasirenka pats mokinys.

3. Eilėraštiū deklamuojamas ištisas ir atmintinai, ir jo laikas neribojamas; skaitymui vienam dalyviui skiriamos ne daugiau kaip 3 minutės.

4. Konkursas vykdomas dviem atvejais: a) klasės ir b) viešai lietuvių salėje.

5. Viešam pasirodymui mokinius savo klasėje atrenka lietuvių kalbos mokytojai.

6. Viešas mokinių deklamavimo ir skaitymo konkursas vykdomas gruodžio 11 d. 11:30 val. viršutinėj lietuvių salėj, ir jame dalyvauti kaip stebėtoja kviečiama taip pat ir lietuvių visuomenė.

7. Šio konkurso vertinimo komisijā Bendruomenės apylinkės valdyba sudaro iš Bendruomenės, mokyklos ir teatrū atstovū.

8. Konkurse dalyvauja mokiniai vertinami pagal grupes: I jų grupę sudaro pradinės mokyklos I — 4 skyriū, II grupę pradinės mokyklos 5 — 8 skyriū ir III grupę aūgstesniosios mokyklos 9 — 12 klasių mokiniai.

9. Geriausiai pasirodžiusiems mokiniams skiriamos 9 premijos: 3 pirmosios po 10 dol., 3 antrosios po 7 dol. ir 3 trečio-sios po 4 dol.

10. Premijas aukoja Bendruomenės apylinkė ir atskiri asmenys, kurių vardu jos ir yra įteikiamos. Galī būti taip pat įteikiamos dovanos ir knygomis, jei atsirastū, kas jų paaukottū.

11. Konkursas vykdomas dviem atvejais: a) klasės ir b) viešai lietuvių salėje.

12. Viešam pasirodymui mokinius savo klasėje atrenka lietuvių kalbos mokytojai.

13. Viešas mokinių deklamavimo ir skaitymo konkursas vykdomas gruodžio 11 d. 11:30 val. viršutinėj lietuvių salėj, ir jame dalyvauti kaip stebėtoja kviečiama taip pat ir lietuvių visuomenė.

14. Šio konkurso vertinimo komisijā Bendruomenės apylinkės valdyba sudaro iš Bendruomenės, mokyklos ir teatrū atstovū.

15. Konkurse dalyvauja mokiniai vertinami pagal grupes: I jų grupę sudaro pradinės mokyklos I — 4 skyriū, II grupę pradinės mokyklos 5 — 8 skyriū ir III grupę aūgstesniosios mokyklos 9 — 12 klasių mokiniai.

16. Geriausiai pasirodžiusiems mokiniams skiriamos 9 premijos: 3 pirmosios po 10 dol., 3 antrosios po 7 dol. ir 3 trečio-sios po 4 dol.

17. Premijas aukoja Bendruomenės apylinkė ir atskiri asmenys, kurių vardu jos ir yra įteikiamos. Galī būti taip pat įteikiamos dovanos ir knygomis, jei atsirastū, kas jų paaukottū.

18. Konkursas vykdomas dviem atvejais: a) klasės ir b) viešai lietuvių salėje.

19. Viešam pasirodymui mokinius savo klasėje atrenka lietuvių kalbos mokytojai.

20. Viešas mokinių deklamavimo ir skaitymo konkursas vykdomas gruodžio 11 d. 11:30 val. viršutinėj lietuvių salėj, ir jame dalyvauti kaip stebėtoja kviečiama taip pat ir lietuvių visuomenė.

21. Šio konkurso vertinimo komisijā Bendruomenės apylinkės valdyba sudaro iš Bendruomenės, mokyklos ir teatrū atstovū.

22. Konkurse dalyvauja mokiniai vertinami pagal grupes: I jų grupę sudaro pradinės mokyklos I — 4 skyriū, II grupę pradinės mokyklos 5 — 8 skyriū ir III grupę aūgstesniosios mokyklos 9 — 12 klasių mokiniai.

23. Geriausiai pasirodžiusiems mokiniams skiriamos 9 premijos: 3 pirmosios po 10 dol., 3 antrosios po 7 dol. ir 3 trečio-sios po 4 dol.

vienė. Bendruomenės vardu skautus pasveikino St. Barzdukas, toliau kalbėjo kun. Goldikovskis ir tėvų komiteto pirm. dr. M. Vaitėnas. Buvo perskaityti tunto įsakymai, ir keli skautai davė savo žodj. Tuntui yra duotas vardas (dabar jis vadinsis Clevelando skautų Pilėnū tuntas). Pabaigoj skautai su gana gausiai atsilankiusiais svečiais visi sudainavo kelias lietuviškas dainas.

Balfo vykdomas aukų rinkimo vaju yra pratėstas iki lapkričio 13 d. Atsiminkime įsakymā: mylėkime savo artimā kaip patys save!

● **Marija Jūrskienė**, buv. Lietuvoj gailėstingoj sesuo, išlaikė gailėstingosios sesers egzaminus ir čia, Amerikoj.

● **Tallat - Kelpšienė**, susižavėjusi liuanistinės mokyklos tautinių šokių Grandinėlės grupės šokimu, padovanojo jai iš Lietuvos atsivežtus gintaro karoliūs.

● **Juzė Nasvytienė** spalio 26 ištiko širdies priepuolį. Gydo-si namie.

● **Lapkričio 5 d.** šv. Jurgio parapijos bažnyčioj susituko Alg. Kijauskas ir Giedrė Vėlyvytė. Abu yra čiurlieniečiai.

● **Solistė Ald. Stempuzienė** lapkr. 5 buvo išvykusi koncertuoti į Chicagā, J. Kristolaitytė Daugėlienė į Windsorā Kanadoj.

● **Neolituanai** lapkr. 5 turėjo metinę šventė. Įvyko iškilmingas posėdis, po jo — vaišės ir šokiai.

● **S. Smetonienė**, ilgokai išvyvenusi pas sūnū ir marčiā, iš-

sikėlė į Washingtonā, kur gyvena pas seserj.

● **Dainos choras**, dabar daugiau jau nebedainuojaš, palai-ko gražias tradicijas — jo dalyviai artimai bendrauja ruošia-metines šventes ir t. t. Toks metinis jubilėjus įvyks ir šiemet.

-o-

Bendruomenės, apylinkės susirinkimas

Lapkričio 27 d. 11:30 val. apatinėj lietuvių salėj šaukiamas Bendruomenės apylinkės susirinkimas. Darbū tvarkoje: einamieji apylinkės reikalai, pranešimas apie centrinės Bendruomenės Valdybos darbus ir kt. Norj galēs įmokėti tautinio solidarumo įnašus. Kviečiami dalyvauti visi Clevelando tie-tuviai.

Pranešimas dėl Siaurukaiės laidotuvių

Spalio 30 d. netikėtai širdies liga mirė Genė Siaurukaitė. Be senelės motinos, iš artimujū jī nieko neturėjo. Kai reikėjo ją palaidoti (jī palaidota lapkričio 2 Kalvarijos kapuose), pasirodė, kad jī neturi ne tik santau-pų, bet ir mirties draudimo. Todėl laidojimo rūpesčius reikėjo pasiimti Bendruomenės apylinkės valdybai. Bet jī šiam reikalui atliekamų pinigū neturi. Juos reikia surinkti iš mūsų visų. Gražu, kad jau pa-čių šermenų metu pagal vienā aukų lapā buvo sudėti 75 dol. ir pagal kitā 52.25 dol. Aukos ir toliau renkamos. Jas priima F. Eidintas ir kiti apylinkės valdybos nariai. Taip pat į au-kų rinkimā įsitraukia ir mūsų jaunimas — skautai ir ateiti-ninkai. Bendruomenės valdyba aukoti prašo visus.

(LB. Inf.)

Mirė ilgametis Darbininko skaitytojas

PHILADELPHIA, PA.

Vincas Rimgaila, 318 Whar-ton St., netikėtai mirė lapkri-čio 2, Vėlinių dienā. Vėlonis buvo nuolatinis "Darbininko" skaitytojas ir palaikytojas. Vos tik jam pasirodžius jis jī skai-tuše, rėmė ir sielojos jo pasiseki-mu. Ir skaitydavo jis jī. Žinojo jis kiekvienā skyriū ir kiekvie-nā žinutę. Mat, vėlonis labai mylėjo katalikiškā spaudā. Jis jā rėmė ir prnumeravosi visā savo amželj. Todėl ir jo tikėji-mas ir pažinimas religijos bu-vo labai gilus ir visuotinas. Tik susitikai su juo, jau ir turi ko kalbėtis religijos ir gyvenimo klausimais.

Nelengvā gyvenimo keljā jis praėjo. Jaunas atvyko iš Lygu-mų parapijos ir neuzilgo pate-ko pirmojo Didžiojo karo ug-nin, kur Prancūzijos kovojo ir pergyveno tikros mirties ir ne-laimių pavojus. Bet jo gyvas ti-kėjimas išlaikė jī nepajudintā nei tikėjimo nei dorovės klau-simais. Jis pažino, tikėjo ir gyvenimo savo tikėjimu ir vilti-mi. Visā savo gyvenimā sunkiai dirbo ir taip laukė savo gausiā šeima. Gal todėl ir jō laidotu-

vėse praėjo ilgā eilė žmonių, kurie norėjo paskutinj sykį at-sisveikinti su savo ramiuoju kaimynu, geru Vincu.

Iškilmingai palaidotas lapkri-čio 5 d. iš šv. Kazimiero para-pijos, kurios uolijū rėmėjū bu-vo visā savo gyvenimā. Laido-tuviū šv. Mišias atlaikė ir pa-mokslėlij pasakė vėlonio švo-geris, kun. Stasys Raila. Paliko nuliūdime savo žmonā, sūnū ir dukteris. O ilgai ilgai bus minėtas jo garbingas vardas. Išsėkis ramybėj nes visi tikim, kad Tau amžinojū laimė atvira.

(X.)

● "Draugo" romano premi-ja bus įteikta sausio 15 d. Cni-cagoje. Įteikimo vakare daly-vaus: Bern. Brazdžionis, Ant. Gustaitis ir Henrikas Kačinskas.

● Teatro studija atidaroma Chicagoje. Jos išlaikymā finan-suoja LB Chicagos apygardos valdyba. Įstojimo laikas ir vie-ta bus paskelbti vėliau. Jau da-bar vykdoma registracija. Laiškus parašytus Teatro Studijos vardu, siūsti šiuo adresu:

D. Velička,
7838 So. Green St.
Chicago 20, Ill.

● **Top wages to top experienced men**
Excellent working conditions

STEADY WORK
PLENTY OF OVERTIME
"WE HAVE IMMEDIATE OPENINGS FOR"

Relay adjusters — assemblers
U. S. Citizens — Speak English — Many Company Benefits
Apply in person, or write Personel Dept.

COOK ELETRIC COMPANY
2700 No. Southport Ave.
Chicago, Ill.

SAVO GAMYBOS povandeninis laivas, pagamintas US Coast Guard Lt. M. Twiford.

Kaip atrodo Vasario gimnazija

Darbininko redakcija yra gavusi J. J. Bachuno (Sodus, Mich.) straipsnį apie jo išpūdžius iš Vasario 16 gimnazijos, kuriā jis aplankė būdamas Europoje. Redakcijā pasiekė tik-tai nuorašas tuo straipsnio. Vengdami, kad tie patys straip-sniai ištisai nesikartotų visuo-se laikraščiuose, duodame tik straipsnio esmines ištraukas.

— Užsukau į Vasario 16 gimnazijā. Diena pasitaikė man la-bai negerā: lietingā, šaltoka, beveik pati blogiausia diena, man lankantis Vokietijoje... Sušalau gerokai... Bet užtat kaip retai kur susišildžiaū gimnazijos idealizmu ir lietuvišku-mu...

Gimnazijos moksleiviai mum, lietuviams svečiam iš Ameri-kos, suruošė puikiā programā ir gražiai pasirodė. Kalbėjome su visais — mokinukais ir jų mokytojais, su direktorium ir valdyba. Apžiūrėjome pasta-tus...

Mums pats gražiausias dalykas buvo tas, kurj matėme mokinuose. Ju čia yra apie 160, nuo pradinės mokyklos iki a u k š t esniosios. Mokinuose mes matėme augant puikius ir sąmoningus lietuvius...

Vasario 16 gimnazijoje yra susijungusi kaip niekur kitur, vadinamoji Didžioji ir Mažoji Lietuva. Mažlietuvių tėvū vaikų, berods, yra net daugiau negu "didlietuvių". Jie čia bendrai auga būsimais lietuviško darbo šviesuoliais, kurie bus taip reikalingi ateities laisvajai Lietuvai...

Jeī nori kā paskelbti
DARBININKE,
skambink telefonū:
GLenmore 5-7068

CHICAGO, ILL.

TELEPHONE:
DEARBORN 2-0819
TO PLACE
HELP WANTED ADS.
ASK FOR AD TAKER

Užsisakyk "Šv. Pranciškaus VARPELĖ" Kennebunk Port, Maine

Klausykite LIETUVOS ATSIMINIMŲ radijo valandas
Šeštadieniais 4:30-5:30 val. p.p.
Stotis WED
1330 kil. 97.9 MEG. (FM)
Direktorius
Jokūbas J. STUKAS
1264 WHITE str. HILLSIDE, N.J.
WAverly 6-3325

TALARSKI FUNERAL HOME

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

380 Maple Avenue, Hartford, Conn.
Maloniai patarnauja lietuviams naujai išrūstose patalpose, prieinama kaina.
Tel. CHapel 6-1377

Visais draudimo reikalais kreiptis į draudimo atstovą JUOZĄ ANDRIUŠĮ

LICENSED INSURANCE BROKER

Baiges tam mokslis ir išlaikęs valstybinius egzaminus. Įvairiose draudimo įstaigose apdraudžiamas automobiliai, namai, baldai, bizniai ir asmeninis turtas nuo ugnies ar įvairių rūšių atsakomybės bei pavogimo. Save galite apsidrausti nuo nelaimingų atsitikimų bei ligos, kartu apmokant ir liginės išlaidas.

Gyvybės apdraudimas — TRAVELERS INS. CO., Hartford, Connecticut
Greitas ir sąžiningas patarnavimas.
Kreipitis: šlokiadieniais iki 8 val. vak., šeštadieniais iki 6 val. vak.

Juožas Andriušis

238 Leonard Street Brooklyny 11, N. Y.
EVERgreen 7-8247.

Tel. APplegate 7-0349

TELEVIZIJOS ir RADIO TAISYMAS BANGA

340 RIDGEWOOD AVE. BROOKLYN, N. Y.

Garantuotai taisoma televizija, kambariniai bei auto radio, stiprintuvai (amplifiers), plokštelių automatai (record changers).
Aptarnaujami rajonai: Brooklyn, Maspeth, Woodhaven, Richmond Hill, Ozone Park, Forest Hill, Jamaica.
Darbas atliekamas prityrusio techniko, pripažinto RCA Instituto, New Yorke.
Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. pirmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

WINTER GARDEN TAVERN, Inc

Kabaretas

"VI" BELECKAS savininkas

Baras, SALE vestuvėms, parengimams, susirin-kimams, etc.

1833 MADISON ST BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave storiēs) Ridgewood

V. Augustino

Lietuvos vaizdų albumas

LIETUVA

yra geriausia dovana visokiomis progomis ir visiems nežūrint kas kokia kalba bekalbėtū, nes albumo vaizdai kalba apie Lietuvā visiems suprantama kalba. Antroji albumo laida yra naujai pertvarkyta /ir pridėta apie 50 naujų vaizdų.

Visi kviečiami jī užsisakyti ir savo draugui pasiūlyti.

Lietuvos vaizdų albumas LIETUVA yra geriausia kalėdinė dovana

Jī galima užsisakyti "Drauge", 2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Ill. ir pas platintojus.

Albumā išleido "Ateities" žurnalas. Kaina 6 dol.

SPORTAS

Iš sportininko krepšio Rašo A. Tamutis

Nesenai skaičiau, kad čikagiškiai sportininkai visą savo mantą sumetė į vieną krepšį, ant kurio įrašė mums miela "Neries" vardą. Tikrai smagu, kad galingasis Perkūnas ir puikysis Gintaras rado vieną bendrą kalbą, rodo kad bendrom jėgom bus daug lengviau nešti tą įvairiaspalvį sportininko krepšį.

Deja, prieš keletą metų eilės sporto bičiulių paleista mintis jungti didžiojo New Yorko spartininkų dvi stovyklas į vieną (su tais pačiais gyventojais) kai kurių "veikėjų" buvo nesuprasta, ar bent nenorėta susprasti. Ir štai dar šiandien, kai didelė dauguma sporto klubo futbolininkų krepšini, šachmatų, stalo tenisą žaidžia už atletus, (komedija, ar ne?), New Yorko sportininkai ir futbolio rungtynes neša Lietuvos sporto klubo krepšį, o kitur krepšį papuošia L. A. K. raidėmis.

L. A. K. (Lietuvių Atletų Klubas), palikęs į lietuvišką kraują neatskiriama išsibūrusi Williamsburga, persikėlė į naujas erdvas patalpas Ridgewood atidarydamas lietuviškam sportiniam jaunimui plačiausiai duris. Bet apie tai kita karta.

Meskime aklį ir kuklų Atletų klubo sportininko krepšį. Spalių pabaigoje nenuoramos šachmatininkai Paškevičius, Repečka, Staknys, Trojanas, Vilpišauskas ir Daukša (!) — gavo žiauriai ir kailį nuo geriausios sudėties New Yorko latvių. Tas šaltas dušas atletų šachmatininkus dar labiau pagyveno ir dabar jie nuobodžius rudens vakarus praleidžia svetingoje klubo salėje, versdami bokštus, karalius, tvarkydami pės-tininkus, girdydami žirgelius...

Atlėtų krepšinininkai vis dar serga Š. Amerikos lietuvių meistrerio liga. Pasikloję kvapius

laurų lapus, sapnuoja apie ateinančią šventę... (kur?)

Iš aktyvios sportinės veiklos pasitraukusių J. Narbutą, kuris nuoširdžiai padėjo klubo sportininkams visą eilę metų ir dabar džiaugiasi šeimos padėjimu — dukrele, pakeitė kiti amerikiečiai lietuviai: A. Keskoniš, R. Kazlauskas, A. Cilčius, A. Višniū, kurie, A. Daukšai padedant, praėjusių šeštadienį žiauriai atkeršijo latviams už šachmatus, net 69-42.

Džiūgu, kad vietinis lietuviškas jaunimas randa kelį ir stovi lietuviškos sargyboje. O taip norėtųsi atletų krepšininikus pilnoje sudėtyje, papildant Daukša, Biručiais, Mikulskių, Bagdonu, Šlepečiu ir kitais, matyti Rochesterio sporto šventėje. Deja, keliamieji studentams egzaminai dalinai suardė atletų sporto vadovybės planus, tačiau atletai bandys tinkamai reprezentuotis.

Lietuvių Sporto Klubo sportininko krepšelis šiame sezone gana "mizernas" pergalių nėra, viltis pasilikti savo grupėje labai miglota. Jau aukščiausias laikas vadovybei susirūpinti. Tačiau lapkričio 5 d. Sporto klubo suruoštas rudens balius įrodė, kad sporto bičiuliai ir

KEARNY, N. J.

Tenka tik tūžiaugtis ir stebėtis matant tokį didelį parapijos vieningumą. Jau daug kartų ši parapija, būdama vieninga, nugalėjo įvairius sunkumus, o ši karta ir vėl parodė gražų vieningumo pavyzdį, per vargonų šventinimą suaukojusį \$7.800. naujiesiems vargonams (vargonai iš viso kainavo \$10.000.)

Su džiaugsmu ši įvyki pabrėžė parapijos kleb. kun. L. Voiciekaus per naujosios bažnyčios fondo susirinkimą lapkričio 1 d. Šios gausios aukos — \$7.800 (i šią sumą įeina kun. L. Voiciekausko \$1.000 ir T. Voncevičiaus \$1.000.) naujiesiems vargonams nurašė 4/5 skolos ir kartu įrodė, ko-

WALLACE J. JOHNSON, 66 metų (Mateo, Cal), buvo pasiskelbęs "mires", bet po 9 metų "prikeltas iš numirusių" ir traukiamas teisman už išalkvojimą 102.000 dol. Savo metu ir lietuviškas "mires", bet tikrai mirė tik prieš pora metų.

džiaugsmo ir liūdesio valandoje klubą puikiai supranta. Ir jei bus laiku rasta išeitis — New Yorko sportininkų šeima savo pajėgumu, savo skaičiumi ir savo darbais bus žinoma daug plačiau, negu iki šiol.

kia didelė jėga vykdomi užsi-mojimai, kai bendrai visi sutaria.

38 m. kunigystės sukaktis
Lapkričio 1 d. per naujosios bažnyčios fondo susirinkimą buvo pagerbtas kleb. kun. L. Voiciekausko jo 38 metų kunigystės proga. Susirinkimo vardu jubiliatą, kun. L. Voiciekauską, pasveikino Wm. Grinevičius, Liet. Kat. Bendruomenės ir Sv. Vardo D-jos pirm., o susirinkimo dalyviai jubiliatui sugiedojo "Tigiausių metų".

Ta proga buvo pasidalinta į spūdžiais, pasivaišinta gar-džiais pyragaičiais ir kavute.

Naujos knygos
Išėjo iš spaudos šios naujos knygos:

1. Šventasis Kazimieras, parašė Z. Ivinskis, išleido "Darbininkas".
2. Lietuvių vaizdų albumas, foto V. Augustino, išleido "Ateitis".

3. Tautinis auklėjimas, parašė V. Čičiūnas, išleido Vlikas. Kas nori šias knygas įsigyti, tesikreipia asmeniškai į spaudos platintoją K. Barzduką, 273 Chestnut St. Kearny, N. J. ar skambina tel.: KE 2-8390. J. M.

BAKERY & LUNCH ROOM.
Well established, for sale or rent, excellent location, modern, fully equipped 5 1/2 days, 5 room apt. available, chance of a life time for right party. TR 5-1345.

BETTER SCHOOLS BUILD BETTER COMMUNITIES

Išigykite visų palankiausių sutiktą
Leonardo Andrickaus eilių rinkinį
ATVIROS MARIOS
136 puslapiai Kaina \$2.00
Užsisakykite šiuo adresu:
DARBININKAS
680 Bushwick Ave., Brooklyn 21. N. Y.

Skautų vadovų sąskrydis Hartforde

Spalių 22—23 dd. Hartforde įvyko gana darbingas Atlanto pakraščių skautų vadovų suvažiavimas.

Suvažiavimą atidarė Lietuvos Skautų Brolijos JAV I rajono vadeiva sktn. A. Matonis, kuris perskaitė suvažiavimui visą eilę sveikinimų. Suvažiavimui pirmininkauti buvo pakviesti abu šio rajono tautininkai: ps. A. Banevičius iš Bostono ir ps. R. Kezys iš New Yorko. Toliau sekė kun. dr. V. Cukuro pašnekės

"Dvasinis auklėjimas vienete", prelegentas išskėlė daug naudingų minčių apie praktišką religinę veiklą vienete ir apie tautinių — religinių papročių palaikymą. Iš vienetų veiklos pranešimų paaikšėjo, kad smarkiai pasistumta į priekį visoje srityje ir paaugta narių skaičiumi. Rajone šiuo metu yra 362 skautai, kurie vietovėmis pasiskirsto taip: Bostonas — 3, New Yorkas 84, Waterbury — 48, Hartfordas — 43, Worcesteris — 34, Elizabethas — 24, New Havenas — 10, Philadelphia — 8.

Ps. V. Pileika, šio rajono skautų vyčių skyriaus vedėjas, trumpai supažindino su vyčių veikla. Ps. R. Šilbajoris savo pašnekės

"Tautinis auklėjimas vienete" nurodė pagrindines gaires, kaip jaunimo širdyje diegti meilę lietuviškoms vertybėms. Diena buvo užbaigta uždaru lauzū, kurį pravedė ps. R. Kezys.

Sekmadienį buvo išklaudyta dr. A. Šerkšno paskaita apie intelektualinio pajėgumo matavimą, gi visas kitas laikas buvo pa-

PARDUODAMI vartoti, bet dar gerame stovyje rakandai: šaldytuvas, vienas setas kambarinių baldų (bedroom set), elektriniai mažučiai ir t. t. Kreiptis Tel. VI 8-2283 arba rašyti: Mrs. J. Pelkus, 127-21 Liberty Ave., Richmond Hill L. I. N.Y.

THANKSGIVING DAY 1956! Lets thank God this Thanksgiving Day, more than ever, for all His blessings. First, lets go to church and be humble and grateful for all He has done for us personally, for our loved ones and for our country. Then lets enjoy a fine Thanksgiving Day dinner in one of the fine restaurants listed below.

CHANTICLEER
House of Good Food. Private Banquet Rooms. 9310 FOURTH AVE. Shore Road 5-9120. Management of EDDIE CONE and JERRY FARLEY

SWISS CHALET SUISSE — Noted Swiss Restaurant for over a quarter of a century. Fondue and Minceed Veal a la Suisse a speciality. LUNCHEON 11:30 A. M. to 3 P. M. DINNER 5 P. M. to 9 P. M. Special Serving from 5 P. M. for pre-theatre diners. Closed Sunday. 45 W. 52nd St. EL 5-9554.

FRENCH LARMORIQUE RESTAURANT, 2nd Ave., cor. 54th St. — "A bit of Brittany in N. Y." where you will find French atmosphere and food at its finest. Your host—"Marcel", formerly head chef at the Chambord for 10 years. Opens at 6 P. M. Closed Mondays. Charge, accounts invited. Tel. PL 3-3787.

HUNGARIAN CHORDAS — Hungarian Cuisine. European atmosphere. Exciting music by BELA BABAL and His Gypsy Orchestra. Entertainment. Members of Diners' Club 307 E. 79th St. RH 4-9382. Closed Mondays.

DISPLAY

THIS XMAS GIVE THE BEST AND SAVE THE MOST FOR LADIES
In choice of White, Black, Blue, Red, Brown or Pink Dials with Matching Bands
FOR MEN
With Combination Alligator Grain Expansion Band
Genuine Swiss Import Jveled Movement
WATCHES
ONLY **\$8.95** 2 FOR **\$17.00**
● SWEEP SECOND HAND
● UNBREAKABLE CRYSTAL
● ANTI-MAGNETIC

Excellent Gifts — Buy Two — One for an Esteemed Friend And One for Yourself
UNCONDITIONALLY GUARANTEED FOR 1 YEAR
Send Chee or M. O. — No COD's Please
BERUSCH BROTHERS
Dept. "1",
320 Fifth Ave., New York 1, N. Y.

AUTOMOBILE SERV.
FOR THE BEST BUYS IN STATEN ISLAND PATRONIZE THE AUTO DEALERS LISTED BELOW.

THE BEST BUY ALL WAYS AT Island Chevrolet
1316 Castleton Ave., W. B. GI 2-7900

I. & S. DEPENDABLE USED CARS PIKE STREET TOMPKINSVILLE, S. I. GI 7-7637
"Don't Guess, Make Sure Buy It At I & S"

BE GOOD TO YOUR CAR.
Our experts can recondition your car for a moderate price.
TYNDLE MOTORS
42-46 Prospect St. Stapleton S. I. Ask for Mr. "L" GI 8-9749.

WANTED DIENMAKERS

DIEMAKERS
1st cl. only. Progressive dies. No oths. Top rates — Modern Shop Apply days or ev'gs. TILL 7 p. m. Mon. Thru Fri. 5th floor, 353 Canal St. N. Y.

EMPL. AGENCIES

HELLON HORAH
201 W 49 St. Rm 406 CI 7-3318
Registered nurses short cases
Practicals Open
Governesses Open
House Workers \$45 up

HELLON HORAH
201 W 49 St. Rm 406 CI 7-3318
Secretaries lg co \$59 up
Typist-Clerks \$47-50 St.
Domestics \$45 up
Factory Workers Open

TV SERVICE

AARON TV SERVICE
DAY & NIGHT
EL 1-2233

RELIGIOUS VOCATIONS

DOMINICAN SISTERS OF THE PERPETUAL ROSARY
Cloistered. Contemplative Community forming a Guard of Honor for Mary. by recitation of the Rosary every hour day and night. Sisters also chant the Divine Office. Are engaged in making Vestments and other works of art. Apply to: Rev. MOTHER PRIOR, 14th and West Sts., Union City, N. J.

SCHOOLS

VILLA JOSEPH MARIE
High School, Newtown, Bucks Co., Pa. Newtown: Worth 8-8918; Sisters of St. Casimir; Sister M. Luteria, Superior; 60 Students; Tuition \$80; Board \$400.

H. W. MEN & WOMEN

HOUSEKEEPER WANTED
Fond of Children, own room, sleep in splendid opportunity for right person, salary open. Phone for appointment. Roslyn 3-4464.

William J. Drake- Dragūnas
LIETUVIS ADVOKATAS
Telefonas JAmaica 6-7272

SCHOLES BAKING, Inc.
V. Lukas — vedėjas
532 Grand St., Brooklyn, N. Y. Tel. EVergreen 4-8802

Lietuviška duona — geriausia duona. Mes kepame duonas, pyragus ir pyragaičius pagal visų skonį. Tortal, ypatingai pyragai vestuvėms, krikštytoms ir kitokioms iškilmingoms progoms. Užsakymai išpildomi kuo geriausiai. **Išvežiojame ir krautuves privačius namus.**

REAL ESTATE

MANHASSET, L. I. Two bedrooms, semi-detached, first quality home in ideal location, slate roof, fire-place, recreation room, screened porch, convient to St. Marys church and school. Walk to station, schools and stores. Price \$16,500 includes refrigerator, stove and automatic washer. MA 7-4657.

NEW ROCHELLE. Attractive Colonial, completely redecorated, 7 rooms; 2 1/2 baths. Large corner, beautiful residential section. Price \$22,000. Convenient terms, near catholic institutions. Owner: NE 2-8371.

MANHASSET, L. I., N. Y. CHANCE OF A LIFETIME
Modern well kept and equped home, in quiet area overlooking Whitney Estate, 5 minutes to St. Marys Church and parochial school W of W carpeting, large porch, finished basement, new kitchen, knotty pine, walking distance to all transportation, please see for yourself, what a bargain this is for \$25,300, owner must sell. Call anytime. MA 7-0388.

STATEN ISLAND, New Brighton— 159 Tysen St. near Henderson. 17-room frame house. Rentals pay your living quarters, all improvements. Bus, school, shopping. Income of \$800 from ppty, near catholic institutions. After 2, SA. 7-3650.

HEMPSTEAD — 7 room Colonial fireplace, 2 car garage, warking distance to catholic school and catholic church, extras \$15,900. IVanhoe 1-6190

VALLEY STREAM, Green Acres. Cutom -built Dutch Colonial, brick siding, slate roof, on corner plot. 2 rooms, 2 bathrooms, wood-burning fireplace, wall-to-wall carpeting covering 33 foot living-dining room combination. All wood TV library den. Kitchen equipped with Admiral refrigerator. Roper double size stove, finished basement with equipped kitchen. G. E. deep freeze, lavatory and garage. Landscaped with full grown trees and shrubs and outdoor granite fireplace. 10 minutes from LI RR Sts. Near catholic churches and Parochial school and shopping. \$28,500. Call owner evenings, all day Fri. Sat. Sun. Tilden 4-8350.

HOLLIS
Incarnation Parish (1 block) New Parochial School
Ideal for Professional use. Entire house available. Two-family brick 9 years. 4 1/2 G. I. mortgage. Large 4 1/2 un. 3 down. Garage. Gas h.w. heat. New porch. Excellent condition. Convenient new shopping center and transportation. Phone: HOLLIS 8-5422 or evenings and weekends phone HOLLIS 5-7436.

BROOKLYN, N. Y. 35th St. E. nr. Kings Highway, 7 rooms 4 bedrooms, porch, detached, brick shingle, garage, oil, rentable basement, in catholic community, walk to . \$15,500. NA 8-3711. BA 7-4990.

PUIKI PROGA
Parduodami 3 namai pagatyti ant dviejų sklypu. Vienas namas 5 kambarių, kiti su 5 ir 6 dideliais, erdviais ir patogiais kambariais. Geros nuomos. Viskas pervedama. Randasi Middland Beach, Staten Island, arti katolickios istaigos. Telefonouoti Elgin 1-9046.

BAYSIDE, Brick fieldstone ranch, 3 yrs old, 6 rms, 2 baths. Center hall. Finished bsmt. Garage. Landscaped. Extras incl wall-to-wall carpeting, appliances, alum storms and screens, air-conditioners, dishwasher, near catholic institutions. Principals only. Owner, BA 5-1407, \$27,750.

LONG BEACH, 2 family income house for sale, lower 6 rms, 2 baths, patio, upper, 4 rms, one bath, 2 porches, 2 rms, summer unit. Both apartments available. Principals only. In catholic area. Call LO 6-0353, LO 6-2224 any time.

SCARSDALE VIC. GREENBURGH. Sacrifice, secluded ranch home, 2 bedrooms, 2 baths, living room dining room combination 17x29 2 fireplaces thermopane pict windows, beautiful kitchen, 2-car gar. Near catholic institutions. \$28,500. Searsdale 5-2709.

LYNBROOK 1 or 2-family 8 rms. 2 baths all newly decorated, vacant. Youngstown kitchen, screened porch, basement playrm, steam-oil; 2-car gar. age. 80x100, big trees; near catholic institutions. \$17,500. Owner. LY 9-0453.

Lietuvos Bendruomenės Elizabetho apylinkės valdybos vicepirmininkui
ROMUALDUI DZIOVALKIUI
staiga mirus, jo žmonai URSULEI ir sūnui PRANUI nuoširdžią užuojautą reiškia
Apylinkės Valdyba

Bendradarbiui
Jonui Strazdui ir jo šeimai
jo mylimai motinai mirus, liūdesio valandoje — giliai užuojautą reiškia
Apr. Parap. Mokl. Lit. Grup. Tėvų Komitetas

MŪSŲ MIELAJI BICIULI
JONĄ STRAZDĄ,
JO MAMYTEI MIRUS, NUOSIRDZIAI UŽJAUČIAME
Chas. Pfizer fabriko lietuvių darbininkų grupė

NEW YORKO NAUJIENOS

Kun. Dr. J. Vaišnora, MIC. svečiavęs Amerikoje trejetą mėnesių, lapkričio 10 d. "Queens Elizabeth" laivu išplaukė atgal Europon. Per Vokietiją jis vyks Romon, kur šiuo metu pastoviau gyvena.

Eugenija Rastonienė šią savaitę persikelia į Kansas City, Mo., kur jos vyras groja simfoniniame orkestre fagotu.

Lietuvos vyčių Brooklyno 41 kuopa per Kalėdas rengia tradicinius šokių, kurie įvyks Apreiškimo parapijos salėje.

Ant. Mažiulis, Liet. Enciklopedijos bendradarbis gyvenęs Philadelphiaje, persikėlė į Brooklyną, kur bibliotekose ir laikraščių redakcijose renka medžiagą L. Enciklopedijai.

New Yorko skautų vyčių oktetas

Šiuo metu yra vienas iš pažangiausių dainos vieneto New Yorko. Spalio 29 d. oktetas šventė savo trijų metų veiklos sukaktį. Tą dieną ponų Alksninių bute įvyko jaukus pobūvis, kuriame dalyvavo okteto nariai ir jų artimi bičiuliai. Per savo gyvavimo laikotarpį oktetas turėjo daugelį koncertų New Yorko ir aplinkinėse vietovėse. Oktete šiuo metu dainuoja: pirmasis tenoras Alf. Ilgutis ir M. Ilgūnas, antrasis tenoras V. Gabužas ir J. Lapurka, baritonais R. Kezys ir V. Alksninis, bosais G. Rajeckas ir L. Ralys. Oktetu vadovauja muz. M. Liuberskis. Praeitį okteto vadovu buvo muz. A. Mrozinskas. Okteto reikalų vedėjas — V. Alksninis.

ISNUOMOJAMAS kambarys vienam asmeniui su baldais ir kitais patogumais. Kreiptis Tel.: MI 7-5623 arba rašyti: Mr. John Zebertavičius, 167 Atkins Ave., Brooklyn 8, N.Y.

ISNUOMOJAMAS kambarys vienam arba dviem asmenim su visais patogumais. Galima naudotis ir virtuve. Kreiptis adresu: Mrs. Eva Dome, 414 So. 5th St., Brooklyn 11, N.Y.

Kariuomenės šventės minėjimas rengiamas lakr. 27 d. Apreiškimo par. salėje. Skelbimas 2 psl.

New Yorko Liet. Dailininkų Sąjungos

lapkričio 8 dieną įvykusiame posėdyje, pasitraukus iš eitu pareigų sąjungos pirmininkei A. Merker ir Sąjungos sekret. Č. Janušui, į valdybą įėjo visuotinio susirinkimo gegužės 2 d. 1954 m. išrinkti valdybos kandidatai R. Viesulas ir E. Urbaitytė. Nauju pirmin. išrinktas P. Lapė, sek. E. Urbaitytė, išd. R. Viesulas. Valdyba ragina sąjungos narius susimokėti metinį nario mokesťį — 3 dolerius už 1955 m. Šiųši adresu: Pr. Lapė, 316 E. 55th St., New York 22, N.Y.

Naujus Metus

Šiemet ir vėl sutiksime Lietuvių Bendruomenės parengime, naujai atremontuotose ir gražiai išpuoštose Saievas Parkview salėse, 260 Knickerbocker Ave., Brooklyn N.Y. Jaunimas čia dalyvaus su specialia tam vakarui programa. Šeimininkės, vadovaujamos M. Kregždienės, turi gražių projektų dar skaniau paruošti valgius ir gražiau papuošti stalus vaisėmis. Dedamos visos pastangos, kad svečiai, kaip ir perėjtais metais, būtų linksmi laimingi ir patenkinti. Programai vadovaus aktorius Vitalis Žukauskas.

Visus į Liet. Bendruomenės ruošiamą Naujų Metų sutikimą kviečia

Lietuvių Bendruomenės New Yorko Apygardos Valdyba.

ISNUOMOJAMAS 5 kambarių butas, pertaisytas ir baldais apstatytas. Nuomininkas turėtų baldus nupirkti. Nuoma mėnesinė pagal susitarimą. Galima apžiūrėti šeštadieniais ir sekmadieniais. Tada būnu daugiau namie. Kitomis dienomis vakarais nuo 5 iki 9 val. V. Guris, 83 Stuyvesant Ave. Brooklyn 21, N.Y.

PARDUODAMAS pigiai, vartotas pečius, virimui, kepinimui ir apšildymui gauz kambary. Kreiptis Tel.: MI 7-5623 arba rašyti: Mr. John Zebertavičius, 167 Atkins Ave., Brooklyn 8, N.Y.

Svečiai vienuolyne
T. Jonas Dyburys, gvardijonas, ir T. Eugenijus Jurgutis, "Varpelio" administratorius, abu iš Kennebunkport, Me., svečiavosi pranciškonų vienuolyne, Brooklyne. Brolis Pranciškus Malūkas, O. F. M., perkeltas į Brooklyną.

Bendruomenė sudarė komisiją, kuri informuotų visuomenę apie Naujų Metų sutikimo rengimą. Joje yra P. Jarkus, S. Narkeliūnaitė, A. Sodaitis, kun. J. Petrėnas ir V. Barčiauskas.

"Rūtos" radijo ansamblis, norėdamas sutelkti lėšų kelionei į Chicago, į ruošiamąją ten 1956 metų vasarą dainų šventę, sausio 22 d. sekmadienį, ruošia "Šurum-Burum" šv. Jurgio draugijos salėje, Newark, N. J.

SKAUTŲ ŠVENTĖ

Lapkričio 19 New Yorko skautai ir skautės minės Lietuvos kariuomenės šventę, oficialiai atidarys savo būklą ir švęs Tauro tunto krikštynas. Iškilmės bus skautų būkle 195 Grand St.

Šventė prasidės 4 val. p. p. Tauro tunto ir Neringos vietininkijos sueiga, kurioje bus pamėnėta kariuomenės šventė; žodį tars pulk. J. Šlepetytis, ALB Tarybos pirmininkas. Sueigoje dalyvauja tiksliai skautai ir skautės, tėvų rėmėjų komitetas ir kviestieji svečiai.

Skautų būklas bus atidarytas 5 val. p. p. Atidaryme pažadėję dalyvauti gen. konsulas J. Budrys Laisvės Komiteto pirm. Vac. Sidzikauskas, kleb. kun. N. Pakalnis ir k. Atvyks taip pat gausiai skautų ir skautėčių iš viso Atlanto pakraščio. Atidaryme kviečiame dalyvauti ir lietuviškoji visuomenė.

Meninė programa prasidės 6 val. p. p. Bus parodytos dvi filmos iš praėjusios "Dainavos" stovyklos, dainuos skautų vyčių oktetas ir bus visa eilė skautiškų pasirodymų. Po meninės programos šokiai, dainos, žaidimai, užkandžiai.

Visus maloniai kviečia šventėje dalyvauti New Yorko skautų bei skautėčių vadovybė ir tėvų rėmėjų komitetas. Šventės pelnas skiriamas skautų reikalams.

JANET PERSONS, 3 metų, dėkoja gaisrininkui, kuris ją išsėdė iš gaisro Jamaica, N. Y.

Keturių tautų koncertas Bostone

Šių metų sezonas Bostono lietuvių kolonijoje prasidėjo gyva menine veikla. Tik aptilus atgarsiam Kristaus Karaliaus akademijos — koncerto, kuriame smuikininkas J. Vasyliūnas, jo sūnui V. Vasyliūnui akompanuojant, su nuosaikiu įsijautimu atliko keturias A. Corelli sonatas, lapkričio 12 d. Bostono ir apylinkių lietuvių, su dideliu dėmesiu klausė čiurolioniškių dainų iš Jordan Hall scenos. Labai žymią vietą šių metų parengimuose užima taip pat keturių tautų dainų ir tautinių šokių koncertas, kuris įvyks lapkričio 27 d., 2:30 val. p. p. Bostone John Hancock salėje. Koncerte dalyvaus lietuvių, latvių, lenkų ir ukrainiečių chorai.

Siekdami meninio šių tautų bendradarbiavimo, rengėjai turėjo tikslą parodyti įsikūrusi šio krašte ankstyvesnių ir naujų ateivių prisirišimą savo dainoms, papročiams ir savo kultūrai. Taip pat priminti, jog gyvendami laisvėje, neužmirštami už geležinės uždangos likusių sunkiai kovojančių tautiečių.

Skubiai parduodamas dviejų butų namas Ozono Park, L. I., N. Y.; du garažai, privatus įvažiavimas. Kreiptis Telefonu: MI 1-0949.

Koncerto programą atliks šv. Petro par. choras vadovaujamas Jeronimo Kačinsko, Onos Ivaškienės tautinių šokių grupė, latvių mišrus choras "Liga", vadovaujamas Janio Austrumo, lenkų sujungtos vyrų grupės "Echo" ir "Polonaise", vadovaujamos Anthony Nurchinskio iš Cambridge, Mass., Jėzaus Širdies ukrainiečių katalikų bažnyčios choras, vadovaujamas Helene Sydorik Haire ir ukrainiečių tautinių šokių grupė. Bendras visų chorų atlikimas Amerikos himno, keturių balsais, Padėkos giesmės ir Beethoveno "The haven's are declaring", kuriame solistas A. Barauskas iš Brocktono atliks partiją, dar labiau padidins programos įvairumą. Šiam koncertui jau keli mėnesiai kruopščiai rengiamasi. Keturių tautų grupių atstovai keletą kartų rinkosi aptarti su koncerto rengimu susijusius klausimus. Posėdžiai vyko labai draugiškoje nuotaikoje. Latvių klubo nariai pasiūlė patalpas posėdžių reikalams, neimdami už tai jokio atlyginimo.

Bilietai koncertui nuo \$1.50 ligi \$1.00 gaunami Ivaškų baldų krautuvėje Broadway, So. Boston ir koncerto dieną John Hancock salės kasoje. (J.)

BOSTONO ŽINIOS

Kultūros Klubo susirinkimas įvyks lapkričio 20, sekmadienį, 3 val., International Institute patalpose, ne 27 lapkričio, kaip buvo anksčiau pranešta. Programoje dalyvaus kan. Mykolas Vaitkus skaitydamas dar niekur nespausdintus atsiminimus iš 1890—1910 metų. P. Lembertas paskaitys keletą poeto M. Vaitkaus eilėraščių. Apžvalginėje dalyje dr. J. Girnius padarys pranešimą apie neseniai mirusį rašytoją — filosofą Ortega Gasset. (M. G.)

Whist Party

Šv. Petro sodalietės lapkričio 19 d. 7:30 val. vak. rengia Whist Party. Dalyviai turės progos laimėti kalakutų ir kitų vertingų dovanų.
Minės kariuomenės šventę Lapkričio 20 d. 10 val. bus aukojamos šv. Mišios už žuvusius karius dėl Lietuvos laisvės. Mišias laikys ir pamokslaš pasakys kun. V. Paulauskas iš Putnam, Conn.

Rengia išpardavimą

Grudžio 4 d. šv. Petro par. salėje po bažnyčia parapijos CYO organizacijos orkestro narių tėvai rengia kalėdinių dovanų išpardavimą. Visas dovanas, kurios bus pardavinėjamos papigintomis kainomis, parapičiai jau matė pereiną sekmadienį po orkestro koncerto parapijos salėje.

Lankėsi Bostone

Westono jėzuitų kolegijoje filosofiją studijuoja du jauni ir neseniai iš tremties atvykę jėzuitai — K. Trimakas ir G. Kijauskas. Lapkričio 10 d. jie lankėsi Bostone ir šv. Petro parapijos klebonijoje.

Minės Vilniaus seimą

Vilniečių Sąjungos Bostone skyriaus valdybos iniciatyva lapkričio 2 d. posėdžiavę trijų sąjungų Alto, Lietuvių Bendruomenės ir Vilniečių Bostono skyriaus valdybų atstovai nutarė jungtinėmis jėgomis gruodžio 4 d. 8 val. Municipal salėje rengti Didžiojo Vilniaus Seimo 50 metų sukakties minėjimą. Tam reikalui sudaryta komisija jau pradėjo parengiamuosius darbus.

ISNUOMOJAMAS 3 1/2 kambarių butas su apšildymu, virtuve ir svečių kambariu. Yra atskiras įėjimas. Kreiptis Tel. MI 1-1501 arba VI 3-6914.

BOSTON, MASS.

BARASEVICIUS ir SŪNUS FUNERAL HOME

254 W. Broadway South Boston, Mass.
JOSEPH BARACEVICIUS ir Balsamuotojas Laidotuvių Direktorius Tel. Andrew 8-2590

WAITKUS FUNERAL HOME

197 Webster Avenue Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dieną ir naktį Nauja moderniška koplyčia sermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

Ramunės

Ramunė arbata visada yra gera gerti. Ramunė šviežių žiedų pusė svaro kainuoja \$1.25. Liepos žiedų arbata geriama prakaitavimu u sukelti, puslės, inkstų ir persišaldymo ligoms gydyti. Liepos žiedų pusė svaro — \$1.25. Pupalaiškis (kurtis) vartojamas gydyti kepenims, škorbutui, geltligei, reumatizmui ir kirminams išvaryti. Pupalaiškių lapų pusė svaro — \$1.25. Trejanka tinka pašalinti įvairiom vidurių piktybėm. Trejanka — 75¢.

Visa kartu gali gauti už prišūstus \$4.00.

ALEXANDER'S CO.

414 Broadway South Boston 27 Mass.

NEW YORKAS

Tel. EVergreen 7-4335
Stephen Aromiskis (ARMAKAUSKAS) Graborius-Balsamuotojas MODERNIŠKA KOPLYCIA 423 M'ropolitan Ave. Br oklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas (BIELIAUSKAS) FUNERAL HOME M. P. BALLAS—Direktorius ALB. BALTRONAS-BALTON Reikalų Vedėjas 660 Grand Street Brooklyn, N. Y. NOTARY PUBLIC

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva GRABORIUS BALSAMUOTOJAS 231 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS-SALINSKAS Laidotuvių Direktorius 84-02 JAMAICA AVE. (priė Forest Parkway Station) Woodhaven, N. Y. Sutelkiam garbingas laidojimas. Koplyčia nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventilacija.
Tel. VVirginia 7-4499

Stephen Bredes Jr. ADVOKATAS 37 Sheridan Ave. Brooklyn 8, N. N. Tel. APllegate 7-7083

1955 METŲ, LAPKRIČIO 20 DIENĄ, 4:30 VAL. PO PIETŲ ŠVENTO STANISLAVO PARAPIJOS SALĖSE DRIGGS AVENUE IR NEWELL STREET KAMPAS, GREENPOINT, N. Y.

VAJAUS UŽBAIGIMO PROGA ĮVYKS

BALFO KONCERTAS

PROGRAMOJE DALYVAUS:

Aktorius HENRIKAS KAČINSKAS APREIŠKIMO PARAPIJOS CHORAS SKAUTŲ OKTETAS ir k. Koncertui vadovaus aktorius VITALIS ŽUKAUSKAS Šokiams gros JOE THOMAS orkestras

Šokiai tęsis ir įvairus bufetas veiks iki 11 v. v. Įėjimas \$1.50; studentams ir moksl. \$1.00

Visas pelnas skiriamas dideliame varge esantiems lietuviams šelpti ir jų vargo mokykloms išlaikyti. Maloniai kviečiame visus atsilankyti.

1955 M. BALFO VAJAUS KOMITETAS